

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

**Vývoj muzikálu od roku 1990 na vybraných
pražských divadelních scénách**

bakalářská práce

Kateřina Novotná

Specializace v pedagogice, Popularizace hudební kultury

Vedoucí práce: Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

Plzeň, 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 6. duben 2014

.....

Obsah

Úvod.....	6
1 Muzikál jako hudebně dramatický žánr.....	7
1.1 Pojem muzikál.....	7
1.2 Předchůdci muzikálu.....	7
2 Rozvoj muzikálu v Praze v letech 1990 až 2003.....	8
2.1 Les Misérables – Divadlo Na Vinohradech.....	8
2.2 Jesus Christ Superstar – Divadlo Spirála.....	10
2.3 Dracula – Kongresové centrum Praha.....	13
2.4 Krysař – Divadlo Ta Fantastika.....	17
2.5 HAIR (VLASY) – Divadlo Pyramida.....	22
2.6 Evita – Divadlo Spirála.....	25
2.7 Rusalka – Divadlo Milénium.....	27
2.8 Johanka z Arku – Divadlo Ta Fantastika.....	30
2.9 Monte Cristo – Kongresové centrum Praha.....	30
2.10 Romeo a Julie - Divadlo Spirála.....	32
2.11 Pomáda – GoJa Music Hall.....	33
3 Muzikály ve vybraných pražských muzikálových a hudebních divadlech.....	34
3.1 Hudební divadlo Karlín.....	34
3.1.1 Muzikály v Hudebním divadle Karlín.....	34
3.1.1.1 Řek Zorba.....	34
3.1.1.2 Zpívání v dešti.....	34
3.1.1.3 Zvonokosy.....	35
3.1.1.4 Chicago.....	35
3.1.1.5 West Side Story.....	36
3.1.1.6 Noc na Karlštejně.....	36
3.1.1.7 Jekyll & Hyde.....	36
3.1.1.8 Producenti.....	36
3.1.1.9 Limonádový Joe.....	37
3.1.1.10 Carmen.....	37
3.1.1.11 Vražda za oponou.....	38
3.1.1.12 Jesus Christ Superstar.....	38
3.1.1.13 Aida.....	38
3.1.1.14 Lucie, větší než malé množství lásky.....	39
3.1.1.15 The Addams family.....	39
3.2 Divadlo Kalich.....	39
3.2.1 Muzikály v Divadle Kalich.....	40
3.2.1.1 Hamlet.....	40
3.2.1.2 Krysař.....	40
3.2.1.3 Galileo.....	40
3.2.1.4 Tajemství.....	41
3.2.1.5 Jack Rozparovač.....	41
3.2.1.6 Touha.....	41
3.2.1.7 Bílý Dalmatin.....	42
3.2.1.8 Johanka z Arku.....	42
3.2.1.9 Robin Hood.....	43
3.2.1.10 Osmý světadíl.....	43
3.2.1.11 Pomáda.....	43
3.2.1.12 Mauglí.....	44

3.2.1.13 Rent	44
3.2.1.14 Horečka sobotní noci	44
3.3 Divadlo Broadway.....	45
3.3.1 Muzikály v Divadle Broadway.....	45
3.3.1.1 Kleopatra	45
3.3.1.2 Rebelové	45
3.3.1.3 Tři mušketýři	46
3.3.1.4 Angelika	46
3.3.1.5 Adéla ještě nevečeřela	46
3.3.1.6 Mona Lisa.....	47
3.3.1.7 Je třeba zabít Davida	47
3.3.1.8 Ať žije rokenrol!	47
3.3.1.9 Kat Mydlář	47
3.3.1.10 Vánoční zázrak aneb sliby se maj plnit o Vánocích	48
3.3.1.11 Hamlet	48
3.3.1.12 Klíč králů	48
3.3.1.13 Andílci za školou	49
3.3.1.14 Casanova	49
3.3.1.15 Mata Hari	49
3.3.1.16 Adam a Eva	49
3.4 Divadlo Hybernia.....	50
3.4.1 Muzikály v Divadle Hybernia	50
3.4.1.1 Golem.....	50
3.4.1.2 Tři mušketýři.....	50
3.4.1.3 Švejk	50
3.4.1.4 Dracula	51
3.4.1.5 Baron Prášil.....	51
3.4.1.6 Hello Dolly!	51
3.4.1.7 Quasimodo...kdysi se pro lásku umíralo	51
3.4.1.8 Lucrezia Borgia	52
3.4.1.9 Kapka medu pro Verunku	52
3.4.1.10 Mary Poppins	52
3.4.1.11 Zorro	52
3.4.1.12 Sněhurka a sedm závodníků	53
3.4.1.13 Antoinetta – královna Francie	53
4 Další muzikálové scény v Praze.....	53
4.1 GoJa Music Hall.....	53
4.2 Divadlo Ta Fantastika.....	54
4.3 Divadlo Milenium.....	54
Závěr.....	56
Resumé.....	57
Seznam použité literatury a pramenů.....	58

Úvod

Ve své bakalářské práci zpracovávám vývoj muzikálu v Praze od roku 1990, kdy nastal největší muzikálový rozmach. Vše začalo představením *Les Misérables*, které se podařilo Adamovi Novákovi uvést v divadle Na Vinohradech. Poté se v Praze objevilo několik muzikálových produkcí. Zásadním problémem prakticky všech představení bylo sehnat prostory, kde by se muzikál mohl uvádět.

Muzikály v této části jsem rozčlenila chronologicky podle data vzniku. Muzikály v tomto období se ve většině případů uváděly několik let a rozdělení po jednotlivých scénách by znemožnilo postihnout postupný vývoj jako takový.

Ve druhé části své práce bych se chtěla zabývat současnými muzikálovými divadly. Zmapovala jsem sedm muzikálových scén. Mám zde uvedeny hlavní čtyři scény v Praze, Divadlo Kalich, Divadlo Broadway, Divadlo Hybernia a Hudební divadlo Karlín. Také jsem okrajově zmínila další tři scény, které muzikály uváděly nebo ještě uvádí. GoJa Music Hall muzikály stále uvádí, Divadlo Ta Fantastika se v současné době věnuje pouze černému divadlu a Divadlo Milenium je přejmenováno na RockOpera Praha a muzikály také přestalo uvádět.

Většina těchto divadel vzniká kolem roku 2000, výjimkou je Hudební divadlo Karlín, které má opravdu dlouholetou tradici, ale komerční muzikály ve velké míře začíná uvádět až po roce 2003, kdy se ředitelem stal pan Egon Kulhánek. K jednotlivým představením zde z důvodu omezeného rozsahu práce uvádím pouze nejpodstatnější informace. Ve většině případů jsou to jména autorů muzikálu, předloha a případné nové technologie, které byly použity.

Při přípravě práce jsem se setkala s nedostatkem tištěných materiálů. Ke starším představením byly vydávány knihy, které mapovaly vznik a uvádění dané inscenace. Také jsem měla k dispozici jednu knihu od Jana Bauera, která mapovala vývoj muzikálové scény v Praze téměř do roku 2000, ta mi velmi pomohla ucelit si vědomosti o této problematice a část informací k jednotlivým představením čerpám právě z ní, protože materiály k několika tehdejších představením prakticky neexistují. Muzikály vznikající po roce 2000 již tyto knihy nemají. Zde jsem čerpala z divadelních programů, které jsou ale na informace velmi strohé. Dalším mým pramenem byly internetové stránky muzikálů, pokud existují, stránky divadel a recenze. Z tohoto důvodu jsem u novějších představení čerpala informace především z internetových zdrojů.

1 Muzikál jako hudebně dramatický žánr

1.1 Pojem muzikál

Muzikál je žánr hudebně zábavného divadla a filmu. Název vznikl z anglického slova musical, což je zkrácený výraz pro musical comedy. Jedná se o druh hudebního divadla, který se zformoval kolem roku 1930 především v divadlech na newyorské Broadwayi. Spojil rozmanitost výstupů a výpravnost tanečních revue s tradicí zamerikanizované evropské operety. V hudební složce se orientoval na současnou taneční hudbu a jazz.¹

Muzikál kombinuje mluvené, zpívané a taneční divadlo a leží na předělu divadla hudebního a nehudebního. Zpěv a tanec zde jsou přímo nositeli děje, ne pouze doplňkovou složkou. Muzikál nemá na rozdíl od opery pevně danou strukturu, obvykle má dvě jednání a přestávku, která v tomto případě nemá dramaturgický význam. Muzikály mohou být celozpívané, nebo s větším obsahem mluveného slova a tance. Rozložení těchto jednotlivých složek může být u každého díla jiné. Témata muzikálu nelze specifikovat, může jít o komedii i o drama. Muzikály jsou v porovnání s operou divácky méně náročné a jsou mnohem více ovlivněny současnou populární hudební scénou.²

Současný muzikál je složkou rozsáhlého průmyslu zábavy, včetně napojení na film. Toto předznamenává určitý inscenační styl a účast několika profesionálních autorů na každém titulu. Jsou kladeny vysoké požadavky na děj, dochází tedy k adaptování vrcholných dramatických a literárních děl, obvykle za cenu drastického zjednodušení.³

1.2 Předchůdci muzikálu

Nejstarším předchůdcem muzikálu byl zřejmě anglosaský divadelní žánr, který se nazývá ballad-opera. To můžeme přeložit jako opera z popěvků. Žebrácká opera autorů Christoha Pepusche a Johna Gaye dobyla Londýn již v roce 1728 a stala se opravdovým hitem. Dočkala se šedesáti dvou repríz. V roce 1751 měla Žebrácká opera premiéru v newyorském Nassau Street Theater. Zřejmě se jedná o první premiéru hudebního divadla v

---

1 Český-jazyk.cz. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://www.cesky-jazyk.cz/slovnicek-pojmu/muzikal/>

2 Arts lexikon. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://artslexikon.cz/index.php/Muzik%C3%A1l>

3 Český-jazyk.cz. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://www.cesky-jazyk.cz/slovnicek-pojmu/muzikal/>

America.⁴

Dalším předchůdcem muzikálu byla féerie. První féerie byla neuvěřitelnou montáží Goethova Fausta, Weberova Čarostřelce a baletu La Biche au Bois. Na jevišti, které bylo na svou dobu vybaveno naprosto neuvěřitelnou technikou, se střídaly činoherní pasáže s výstupy stočlenného baletu.⁵

Třetím žánrem, který předznamenal éru moderního muzikálu, jsou minstrelská představení. Zde se poprvé dostávala na jeviště hudba a specifický humor amerických černochů. Vše je ovšem bráno jako karikatura. Jako další předchůdce muzikálu bychom mohli označit burlesku a vaudeville. Vaudeville byl nový jevištní útvar, který čerpal z operety, minstrelských představení a cirkusů. Tento žánr posluchačům nabízel písničky, kouzelníky, akrobaty, cvičená zvířata a hlavně humor. Zřejmě proto získal v 70. letech 20. století velkou oblibu.⁶

2 Rozvoj muzikálu v Praze v letech 1990 až 2003

2.1 Les Misérables – Divadlo Na Vinohradech

Rozvoj muzikálu v Praze po roce 1990 je spojen hlavně se jménem českého emigranta Adama Nováka, jehož velkým snem bylo uvést v Praze nějaký slavný světový muzikál. V Torontu měl možnost zhlédnout představení Les Misérables autorů Claude-Michela Schönberga a Alana Boublila, jenž ho natolik zaujalo, že jej chtěl uvést v Praze. Zde ale narazil na několik problémů, které musely být vyřešeny, aby mohl být muzikál vůbec uveden. Hlavním problémem bylo získat práva na uvádění. Adam Novák vedl korespondenci s Cameronem Mackintoshem, vlastníkem práv na uvedení, šest měsíců, než se mu podařilo vůbec sjednat si s ním schůzku, která se konala koncem ledna roku 1991. Cameron Mackintosh s pojetím celého projektu souhlasil a dal své požehnání, aby Adam Novák ve svém úsilí pokračoval, stále ovšem nezávazně. Finální licence byla udělena až v lednu roku 1992. Československo bylo sedmnáctou zemí, kde byl muzikál uveden. V březnu roku 1991

4VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knihcentrum, 1998, s. 7. ISBN 8086054675.

5VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knihcentrum, 1998, s.7. ISBN 8086054675.

6VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knihcentrum, 1998, s.8-9. ISBN 8086054675.

se uskutečnil konkurz. Zde se tehdy projevila podoba divadelního podnikání ze západních zemí. Všichni tvůrci i herci se museli zúčastnit konkurzu, včetně lidí, kteří byli špičkami ve svém oboru. Po náročném výběru se choreografie zhostila Věra Herajtová a kostýmů návrhářka Dana Svobodová. Byli také vybráni členové orchestru a technického týmu. Konkurzu se také zúčastnil režisér Petr Novotný, který měl původně být pouze režisérem reprodukce londýnského originálu, ale Cameron Mackintosh dal svolení, aby mohl inscenační tým udělat vlastní koncepci představení. Tvůrci mohli vytvořit vlastní kostýmy, světelný design a režii, scéna byla zapůjčena z Londýna a musela zůstat neměnná, stejně jako hudba.⁷

Dalším problémem, s nímž se museli organizátoři potýkat, byl český překlad muzikálu. Adam Novák získal pro český překlad Zdeňka Borovce. Jelikož se jednalo o překlad z angličtiny, tak se pan Borovec musel uchýlit k opisům, které zachovávají smysl a obsah původního vyjádření. Další otázkou, která zůstávala nezodpovězená, bylo, kde se muzikál bude hrát. V Praze bylo jen několik možností, protože v zahraničí se *Les Misérables* hrají v sálech s kapacitou alespoň 1600 diváků. První volbou byl tedy Palác kultury, který měl největší sál, ale celkově se nehodil k pojetí muzikálu, který vyžaduje více divadelní prostředí. Proto začala jednání se Zdeňkem Pospíšilem, ředitelem Hudebního divadla v Karlíně. Jednání ale také nebyla úspěšná. Po dlouhém jednání s mnoha divadly byl Adam Novák seznámen s Jiřinou Jiráskovou, ředitelkou Divadla na Vinohradech, která projevila velké pochopení a pronajala mu divadlo v termínu od 29. května do 13. září 1992. Slavnostní premiéra měla původně být 18. června 1992, jak sliboval producent Adam Novák. Ve skutečnosti byla až 25. června 1992. V průběhu července bylo divadlo zaplněno průměrně z osmdesáti procent, v srpnu již bylo beznadějně vyprodáno.⁸

Lidé v Praze totiž nebyli vůbec zvyklí chodit do divadel uprostřed letních prázdnin, protože se nikde nehrálo. První představení byla vyprodaná, ale pak zájem opadl. Koncem srpna již bylo opět vyprodáno, protože se rozkřiklo, že tato inscenace stojí za vidění i přes vysokou cenu, která mnohé potencionální návštěvníky odrazovala.⁹

V průběhu srpna již producent Adam Novák začal hledat další vhodné divadlo pro muzikál, protože pronájem Divadla na Vinohradech byl pouze do 13. září, ale smlouva na uvádění byla podepsána na tři roky. Do 13. září bylo odehráno devadesát repríz a muzikál

---

7 BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 15-17. ISBN 8024201224.

8 BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 17-23. ISBN 8024201224.

9 VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knihcentrum, 1998, s. 84. ISBN 8086054675.

vidělo okolo 65 tisíc diváků. Již před koncem uvádění v Divadle na Vinohradech probíhaly v zákulisí horečná jednání, Les Misérables se měli nastěhovat do Hudebního divadla v Karlíně. Toto divadlo se změnou vedení, kdy nastoupil do ředitelské funkce Zdeněk Pospíšil, prožívalo velmi neklidné období. Na protest odešlo několik členů stálého souboru a po změně repertoáru ubylo také diváků, a tak divadlo žilo především z dotací pražského magistrátu. Adam Novák se pustil do boje o toto divadlo, které bylo jediným místem, kde se mohl muzikál uvádět. Přišlo mnoho nabídek z celé republiky, ale jako jediné místo, kde by se muzikál mohl případně uvádět, připadala Praha. V červenci oslovil ministerstvo kultury a v září magistrát města Prahy s návrhem na provozování muzikálu Les Misérables na scéně v karlínském divadle.¹⁰

Ani jedna instituce ovšem Adamu Novákovi neodpovídala. Dokonce měla produkce investory, kteří by okamžitě investovali do opravy chátrající budovy divadla, za předpokladu, že by se zde hrál obdobný repertoár jako Bídníci. Na přelomu let 1992 a 1993 spor o Hudební divadlo Karlín vyvrcholil. Producent již potřeboval vědět, kde se bude hrát muzikál příští léto. V druhé polovině března uspořádal tiskovou konferenci, kde zopakoval svoje představy o uvádění muzikálu v Hudebním divadle v Karlíně. Požadoval dlouhodobý pronájem na patnáct až dvacet let, aby získal investory a sponzory. Ti by divadlo opravili, a jelikož jsou soběstačnou produkcí, tak po tu dobu nebudou od města požadovat žádné dotace. Zhruba půl roku by zde chtěl uvádět Bídníky, poté by přišel na řadu muzikál Fantom opery a nový český projekt 451° Farenheita od Pavla Vrby a Jiřího Bareše. Ale každé nové uvedení muselo být schváleno londýnskou produkcí a bylo podmíněno příslibem pronájmem divadla alespoň na šest měsíců. Toto bylo tečkou za prvním pražským provedením muzikálu Les Misérables.¹¹

2.2 Jesus Christ Superstar – Divadlo Spirála

Ihned po úspěchu muzikálu Les Misérables zakládají dva tvůrci jeho české verze režisér Petr Novotný a asistent režie Stanislav Aubrecht ještě spolu s Josefem Celdrem 11. srpna 1992 společnost Musical, s.r.o. Důvodem k založení konkurenční společnosti bylo nedorozumění mezi producentem Bídníků Adamem Novákem. V prosinci roku 1992 začala společnost Musical jednat s majiteli autorských práv o možnosti uvedení některého muzikálu

---

10 BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 29-31. ISBN 8024201224.

11 BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 31. ISBN 8024201224.

Andrewa Lloyda Webbera. A zároveň opět nastalo hledání odpovídajícího sálu, kde by se muzikál mohl uvádět, což byl v Praze v této době opravdu velký problém. Petr Novotný se svými společníky měl velké štěstí, protože se objevil pavilón bývalého kruhového kina, kde se v 70. a 80. letech promítal film o turistických zajímavostech v Sovětském svazu. V listopadu 1993 padlo rozhodnutí, že se zde bude uvádět muzikál *Jesus Christ Superstar*, jemuž předcházela několikaměsíční jednání Stanislava Aubrechta a Petra Novotného se společnostmi *Superstar Ventures Ltd.* a *Superstar Music Ltd.* Přestavba bývalého kina na divadlo Spirála byla dokončena v červnu 1994. Již 16. ledna 1994 proběhla první série konkurzů.. Režisér Petr Novotný měl od začátku jasnou představu o obsazení titulních rolí. Producenti si byli velmi dobře vědomi, že nejen muzikál samotný, ale i interpreti v titulních rolích pomohu přitáhnout diváky a tím finančně podpoří tento velmi nákladný projekt. Máří Magdalenu měla hrát Bára Basiková, titulní roli Ježíše měli ztvárnit Kamil Střihavka a Dan Bárta. V podstatě všichni, kteří byli osloveni, vyhověli produkci. Při přípravě obsazení zde došlo k něčemu unikátnímu. Interpreti se navzájem doporučovali, dokonce doporučovali i své alternace, což byly ve většině případů absolutní špičky ve svém oboru. *Jesus Christ Superstar* měl mít podle všech předpokladů premiéru v červnu roku 1994, ale přestavba se zpozdila a soubor se tedy mohl nastěhovat do divadla později, než se původně očekávalo. V den slavnostní premiéry, tedy 22. července 1994, noviny varovaly, že představení *Jesus Christ Superstar* není i přes velkou publicitu vyprodané.¹²

Před premiérou stáli před branou členové Misijního odboru Kostnické jednoty a rozdávají kolemjdoucím svůj nakopírovaný protest proti uvádění muzikálu *Jesus Christ Superstar* u nás. Před několika lety jej vytvořila členka této církve Basilea Schlinková a stojí v něm toto: *„Jak bychom se tedy mohli vůbec dívat na takový muzikál, nebo dokonce ho schvalovat a tleskat mu? Vždyť bychom aplaudovali zrádci Jidášovi, posedlému děblem. Zde je však líčen jako hrdina, který měl dobré důvody Ježíše vydat na smrt... Ten je zde oslavován, tomu publikum aplauduje. A náš Pán je znova před tisíci diváky na celém světě předváděn jako hlupák, podvodník, někdo, koho litujeme, že si sám zavinil takové ztroskotání.“*¹³ Celý tento text byl nadepsán jako Křesťanské stanovisko k americkému muzikálu *Ježíš Kristus – Superstar*. Kostnická jednota byla v tomto boji osamocena. Za celou dobu uvádění se proti němu nevyslovil žádný oficiální představitel církve.

12BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 33-36. ISBN 8024201224.

13KUČERA ml., Ilja a Jaroslav PANENKA. *Jesus Christ Superstory*. První vydání. Radioservis, a.s., 1998, s. 21. ISBN 80-86212-00-9.

Dne 1. listopadu se ve Spirále odehrálo sté představení. Čas kolem stopadesáté reprízy byl časem prvních odchodů. Od této doby již vlny hereckých odchodů a naopak příchodů nových tváří probíhaly víceméně v pravidelných, zhruba ročních intervalech. Tak jako ve většině muzikálových produkcí za našimi hranicemi. 18. února 1995 byl ve Spirále přivítán stotisící návštěvník. Den na to se slavilo dvousté představení, na kterém se natáčel živý záznam celého představení. Společnost Musical oznámila, že byl definitivně splacen úvěr, který si vzala na uvedení tohoto muzikálu. V březnu byla pražská inscenace Jesus Christ Superstar oceněna cenou Grammy jako událost roku. Dne 12. dubna převzala společnost Musical Zlatou desku za prodej studiové nahrávky. Třísté představení proběhlo 1. června 1995.¹⁴

Čtyřsté představení se odehrálo 29. září 1995. Při této příležitosti byl založen Musical Club pro nejvěrnější diváky, kteří se do hlediště Spirály opakovaně vraceli. Pětistá repríza pak připadla na 27. ledna 1996. Snad ještě větší dárek k pětistému představení dostala společnost Musical od jedné z největších muzikálových produkcí na světě, společnosti The Really Useful Theatre Company, jejímž zakladatelem je právě lord Andrew Lloyd Webber. Tato společnost Musical oficiálně požádala, aby pro ni u nás připravila konkurz na obsazení rolí do připravované nové londýnské inscenace Jesus Christ Superstar a doplnění obsazení muzikálů Phantom Of The Opera a Sunset Boulevard.¹⁵

Třetí výročí premiéry se v červenci roku 1997 se přiblížilo k tisícímu představení. Pražský Ježíš se zapsal do dějin českého divadla jako první nepřetržitě hraná inscenace v naší divadelní historii, jež dosáhla tak vysokého počtu repríz.¹⁶

Ještě před tisícím představením navrhl režisér inscenace Petr Novotný svým společníkům, že by Ježíše uzavřel nebo s ním něco zásadního provedl. Setkal se velkou uměleckou a finanční ochotou. Přípravy navázaly přímo na oslavy tisící reprízy. Slavnostní premiéra Jesus Christ Superstar, Verze '97 proběhla 5. září 1997 za garance nového strategického partnera, České pojišťovny. Verze '97 přivedla do autorského týmu kostýmní návrhářku Irenu Greifovou.¹⁷

Další výraznou změnou se stal nový povrch dekorace. Z arény zmizel písek a jeviště

14KUČERA ml., Ilja a Jaroslav PANENKA. *Jesus Christ Superstory*. První vydání. Radioservis, a.s., 1998, s. 45-46. ISBN 80-86212-00-9.

15KUČERA ml., Ilja a Jaroslav PANENKA. *Jesus Christ Superstory*. První vydání. Radioservis, a.s., 1998, s. 50-51. ISBN 80-86212-00-9.

16KUČERA ml., Ilja a Jaroslav PANENKA. *Jesus Christ Superstory*. První vydání. Radioservis, a.s., 1998, s. 52. ISBN 80-86212-00-9.

17KUČERA ml., Ilja a Jaroslav PANENKA. *Jesus Christ Superstory*. První vydání. Radioservis, a.s., 1998, s. 55. ISBN 80-86212-00-9.

pokryla speciální hmota, jež se na českých jevištích objevuje vůbec poprvé. Novým kostýmům a povrchu se přizpůsobil Josef Celder, výtvarník světél. Přibyla celá řada nových efektů, světelný park se rozrostl o více než dvacet nových světél. Také choreografie Ivanky Kubicové doznala značných změn. Verze '97 se podepsala i na českém libretu Michaela Prostějovského. Skladba Hosanna se rozrostla o novou sloku. Dirigenti Ota Balage a Milan Svoboda připravili s orchestrem Jesus Christ Superstar současnější aranže hudebního doprovodu. Dění proběhla 28. června 1998. Počet epizod se vyšplhal na finálních 1288.¹⁸

2.3 Dracula – Kongresové centrum Praha

Na počátku vzniku tohoto již legendárního díla českého hudebního divadla stojí osobnost choreografa Richarda Hese. On byl autorem myšlenky inscenovat světový bestseller Dracula od Brama Stokera jako muzikál. Toto dílo bylo zatím jeho nejrozsáhlejším uměleckým počinem, neboť se zde byl autorem námětu, choreografie a podílel se na libretu a působil také jako umělecký producent. Richard Hes koncem roku 1993 sepsal námět, ten si pak jako první přečetl Egon Kulhánek.¹⁹

Oba pánové už delší dobu uvažovali o tom, že by spolu produkovali nějaký muzikál. Dohromady je svedla práce na West Side Story, což byl převzatý zahraniční muzikál. Řekli si, že by tedy zkusili udělat nějaké původní dramatické dílo.²⁰ Společně poté oslovili několik významných osobností českého divadla. Oslovili skladatele Karla Svobodu, textaře Zdeňka Borovce, výtvarníky Theodora Pištěka a Gitu Marcolovou, architekta Daniela Dvořáka a režiséra Jozefa Bednáríka. Žádný z oslovených lidí práci neodmítl a tak se začaly psát dějiny původního českého muzikálu.²¹ Egon Kulhánek o těchto vybraných osobách říkal, že nebyl čas na experimenty. Snažili se najít v republice profesionály, kteří byli ve svém oboru jedni z nejlepších. Dokonce tvrdil, že tehdy byli schopni zajít do extrémů. Pokud by na ně Karel Svoboda neměl čas, obrátili by se pryč do zahraničí. Pro režiséra Jozefa Bednáríka bylo toto představení velkou výzvou. O přípravách Draculy se zmiňuje takto: „*Zkus udělat poměrně realistickou, výtvarně náročnou pohádku pro dospělé! Dokaž, aby bez pomoci mluveného slova hvězdy i nehvězdy dokonale hrály, zpívaly a tancovaly! Vymysli to tak, aby diváci*

18KUČERA ML., Ilja a Jaroslav PANENKA. *Jesus Christ Superstory*. První vydání. Radioservis, a.s., 1998, s.56-57. ISBN 80-86212-00-9.

19*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 24. ISBN 80-86094-07-3.

20BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 52. ISBN 8024201224.

21*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 24. ISBN 80-86094-07-3.

*tleskali a kritici až tak velmi netrpěli!*²² Na jaře roku 1994 začaly přípravné práce a uvedení *Draculy* na českou scénu se ujala společnost Nota-Bene Musical Production s.r.o.

Opět zde nastává otázka ohledně vhodného prostoru pro uvádění takto monumentálního díla. Potřebovali nejen sál s dostačujícím technickým zázemím a prostorným jevištěm, bylo také potřeba najít budovu, kde by se mohl muzikál uvádět kontinuálně. Jako jediný vhodný prostor se zpočátku zdálo divadlo Spirála, kde se ale již uváděl *Jesus Christ Superstar*, a tak museli tvůrci v hledání pokračovat.²³ Také se pokusili získat Hudební divadlo Karlín a opakovali tak pokus Adama Nováka z roku 1992. Z tohoto nápadu nakonec sešlo, protože by to znamenalo zrušení souboru karlínského divadla.²⁴ Nakonec po zvážení několika alternativ byl jako nejvhodnější vybrán kongresový sál pražského Paláce kultury. Přes vysoké technické vybavení bylo nutné investovat do ozvučení a úpravy jeviště několik částek v řádech staniců. Při této potřebné modernizaci vyvstal další problém. Tvůrci začali řešit, kam umístit orchestřiště, neboť to kvůli scénografické koncepci nemohlo být otevřené. Nakonec bylo rozhodnuto, že orchestr bude hrát ve vedlejší místnosti a dirigent bude přenášen na jeviště na obrazovkách. Toto řešení bylo již použito u broadwayských *Cats*. Poté nastala doba konkurzů, které probíhaly celkem v pěti kolech. Koncem roku 1994 bylo již zřejmé, že hlavní ženské role Lorraine se ujme Lucie Bílá. Velké spekulace probíhaly nad obsazením titulní role *Draculy*. První zvěsti přinesly informace, že se role *Draculy* má ujmout Michael Kocáb. Po Kocábovi přicházel do spekulací Karel Gott nebo Juraj Kukura. Veškeré spekulace ukončil až mluvčí muzikálu Janis Sidovský, který oznámil, že hlavní role *Draculy* se ujme Daniel Landa. V průběhu dubna a května roku 1995 byly postupně doobsazeny hvězdy i nováčci českého muzikálového světa a byli hromadně představeni novinářům. *Dracula* se stal velmi důležitým dílem při objevování nových osobností české populární hudby.²⁵

Dne 1. dubna se začaly prodávat vstupenky v cenových kategoriích od 65 do 450 Kč. V létě se přípravy již naplno rozjely. Všechny alternace zkoušely každý den ve zkušebnách v Paláci kultury. Pracovalo se také na kostýmech, které šil tým Gity Marcolové podle jejích návrhů a návrhů Theodora Pištěka. Ve studiu Silicon Graphics se vytvářely tehdy unikátní animace a začala naplno také pracovat produkce muzikálu. Zároveň také začala originální kampaň Janise Sidovského, která byla podpořena mnoha netradičními akcemi, jako byla např.

---

²²BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 54. ISBN 8024201224.

²³*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 24. ISBN 80-86094-07-3.

²⁴BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 54. ISBN 8024201224.

²⁵*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 24. ISBN 80-86094-07-3.

„Darujte krev s Draculou“. Koncem srpna vyrostla na jevišti kongresového sálu monstrózní dekorace řízená počítačem. Tímto krokem se mohly zkoušky přesunout ze zkušebního sálu na velké jeviště.²⁶

Poprvé se opona pro publikum otevřela 3. října 1995. V titulní roli nevystoupil Daniel Landa, ale tehdy téměř neznámý operní pěvec Daniel Hůlka. Landa se totiž 3. září velmi vážně zranil při automobilové nehodě a dlouho se nevědělo, zda bude v díle vůbec účinkovat. Na premiéře se objevil pouze v hledišti. Kostým známého upíra oblékl nakonec až v listopadu téhož roku. Tato nešťastná náhoda proslavila tehdy neznámého Daniela Hůlku téměř přes noc a stal se pomyslným objevem inscenace. Slavnostní světová premiéra původního českého muzikálu proběhla 13. října 1995. Závěrečný dvacetiminutový aplaus na premiéře předznamenal obrovský divácký úspěch.²⁷

Následující dny přinesly lehké vystřízlivění. Postarali se o to divadelní a hudební kritici na stránkách novin. Pan Jiří P. Kříž v Českém týdeníku otiskl na adresu skladatele hudby tato jedovatá slova: „*Možná babičky nad hrobem pookřejí vzpomínkou nad jeho 'muzikálovým', ve skutečnosti žalostným ohlasem cajdáků všech režimů a dob. Takové babičky ale na muzikály nechodí, zůstaňme tedy u toho, že hudební relikvie celoživotního kýčáře se hodí nanejvýš k soudružskému posezení ve Sjezdovém paláci, ne však do muzikálu, který se už půl roku tváří, že mu Broadway padne k nohám i s nedalekou 'Svobodovou sochou' ... Vonička Svobodovy tvorby vžene nejspíš slzy do očí jen samotnému autorovi, který navíc zapomněl, že v Draculovi nezpívá Karel Gott, takže většina pěveckých vystoupení se láme do falzetu, v horším případě do fistulek... Je mi představitelů Draculy a spol. velice líto. Pražská muzikálová škola totiž odvedla svůj další polotovar...*“²⁸ Karel Svoboda s odstupem času o těchto kritikách říkal, že to byla hrůza. Recenze byly plné urážek a nejhorší bylo, že mnoho z nich nebylo vůbec odborných. Z této krize se dostal skoro až po měsíci, kdy už Dracula sbíral ceny. Karel Svoboda také dostal také nabídku na spolupráci od Michaela Kuzneho z týmu A. L. Webbera.²⁹

Od premiéry se sen tvůrců o původním úspěšném českém muzikálu stával stále více skutečností. Kongresový sál se začal nepřetržitě zaplňovat diváky. U příležitosti premiéry byl vydán CD singl s ústřední písní Jsi můj pán, nazpíváný Lucií Bílou. Píseň se záhy vyšplhala

---

²⁶*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 24. ISBN 80-86094-07-3.

²⁷*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 24-25. ISBN 80-86094-07-3.

²⁸BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 62. ISBN 8024201224.

²⁹BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 63. ISBN 8024201224.

na vrchol všech hitparád. V prosinci 1995 bylo CD *Jsi můj pán* vyhlášeno jako nejúspěšnější singl roku 1995 a obdržel od vydavatelství EMI Platinovou desku. Stotisíciho návštěvníka přivítal Dracula již těsně před Vánoci, a tím se stal doposud divácky nejúspěšnějším muzikálem. Počátkem nového roku se začaly připravovat změny, které měly muzikál Dracula postihnout. Především to bylo uvádění muzikálu v anglické verzi. Divácký zájem o muzikál byl natolik obrovský, že producenti museli přistoupit na rozšíření hlediště o další dvě stovky sedadel. Tím se sál rozrostl na rekordních 1562 míst, což z něj činilo sál s největší kapacitou v republice. Ukázalo se ovšem, že ani rozšíření sálu není schopné pokrýt divácký zájem. Produkce tedy přidala jedno představení na neděli v 19:30. V lednu 1996 se Dracula dočkal sté reprízy. Tvůrci a interpreti také obdrželi Zlatou desku za prodej více než dvacet pět tisíc kopií alba Dracula.³⁰

V polovině ledna také odchází z Draculy Daniel Landa, který doposud ztvárnil roli Draculy pouze čtrnáctkrát. Prý odešel kvůli přípravám svého vlastního dirty muzikálu *Krysař*. Daniel Hůlka se tedy stal první alternací hlavní role. Jan Apolenář odešel z muzikálu již během zkoušek, chvíli hrál Draculu Andrej Bezčastnyj, ale měl silný ruský přízvuk, takže nakonec přestal hrát.³¹

Na prahu dvoustého představení proběhla premiéra anglické verze a zde se jako Dracula představil Andrej Bezčastnyj, sólista opery Národního divadla v Praze.³² O sobotách se Dracula po nějakou dobu hrál totiž v angličtině. Ale zahraniční publikum nebylo schopné zaplnit velký sál Kongresového centra, tak toto uvádění brzy skončilo.³³ V září 1996 se připojil také operní pěvec Petr Dopita, jako další alternace titulní role.

Dne 3. října oslavila společnost Nota-Bene Musical Production s.r.o. první výročí od premiéry tohoto úspěšného díla. Součástí velké slavnosti bylo také předání Platinové desky za prodej více než 50 000 kusů desky Dracula. Součástí slavnosti byl také křest nového tanečního singlu Dracula megamix. Videoklip režírovaný Filipem Renčem k tomuto singlu sklídl v televizní hitparádě ESO velké úspěchy a stal se jedním z nejúspěšnějších videoklipů roku 1997.³⁴

Ke konci roku 1996 navštívilo muzikál půl milionu diváků. Odborná veřejnost také

30*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 25. ISBN 80-86094-07-3.

31BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 65. ISBN 8024201224.

32*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 25. ISBN 80-86094-07-3.

33VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knižní centrum, 1998, s. 82. ISBN 8086054675.

34*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 25. ISBN 80-86094-07-3.

ocenila tvůrce cenou Česká Grammy, za skladbu roku, kterou se stal Jsi můj pán. V roce 1996 byl také založen fanclub Draculy. Vstupenky se prodávaly na velmi dlouhou dobu dopředu a tak muzikál dosáhl v březnu roku 1997 návštěvnosti 750 000 diváků.³⁵

V polovině dubna roku 1997 oznámila svůj odchod z muzikálu Lucie Bílá. Tvůrci hledali narychlo alternativu, a tak byla do role Lorraine přeobsazena Leona Machálková a Leonu v roli Adriany vystřídala Iveta Bartošová. Nové obsazení bylo vyhlášeno 30. dubna 1997 při příležitosti předání třetí Platinové desky. 27. září 1997 byl na 668. repríze přivítán miliontý divák. Na podzim roku 1997 se začalo spekulovat o konci uvádění Draculy. Palác kultury měl totiž projít dlouho odkládanou rekonstrukcí a tím by byl muzikál ukončen. Neoficiálně se hovořilo o březnu 1998. Toto ale bylo v rozporu s nájemní smlouvou a společnost Nota Bene Musical tvrdila, že smlouvu nelze vypovědět bez odpovídající náhrady, což znamenalo uhradit ušlý zisk nebo najít pro Draculu jiné odpovídající prostory. Vzhledem k vysoké částce za ušlý zisk, bylo pro město jedinou variantou najít odpovídající prostory. Nejvhodnějším prostorem se opět zdálo Hudební divadlo Karlín. Proti tomu se ostře ohradil ředitel divadla Ladislav Županič. Společnost nabízela rekonstrukci divadla, stejně jako Adam Novák, když se pokoušel uvést v Hudebním divadle Karlín Les Misérables. Úspory pro město by byly hned dvě. Nemuseli by platit odškodné společnosti Nota Bene Musical a také by nemuseli platit roční dotaci, kterou pobírá divadlo Karlín. Rozuzlení této zapeklité situace přineslo zasedání Rady hlavního města Prahy v polovině prosince. Město schválilo jiný program rekonstrukce Kongresového centra, kdy se muzikál mohl hrát do léta roku 1998. Premiéra proběhla 5. června 1998. Muzikál se zde dočkal 916 repríz a vidělo ho 1 247 400 diváků. V září měl premiéru hned ve dvou známých divadlech. V bratislavském divadle Istropolis a v korejském Uměleckém centru v Soulu.³⁶

2.4 Krysař – Divadlo Ta Fantastika

Autorem muzikálu Krysař je Daniel Landa. Stejnomená novela od Viktora Dyka měla podnítit vznik tohoto díla. Sám autor ale tvrdí, že jej inspiroval obraz od výtvarníka Pavla Purkrábka. Novelu od Dyka si prý přečetl mnohem později. Už dříve, v roce 1993, složil píseň Krysař, která ho ale prý neinspirovala k napsání muzikálu. Myšlenka na muzikál prý vznikla v lednu 1996, kdy Daniel Landa skončil s Draculou. V jiném rozhovoru připustil,

³⁵*Dracula: muzikálový bestseller*. 1. vyd. Praha: Goldstein, 1997, s. 25. ISBN 80-86094-07-3.

³⁶BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s.67-72. ISBN 8024201224.

že začal na muzikálu pracovat už v prosinci roku 1995. Po napsání písně byl prý Landa tímto tématem natolik konsternován, že plánoval napsat film na toto téma. Nakonec se pro divadelní tvar Krysaře rozhodl po rozhovoru s šéfy Divadla Ta Fantastika Petrem Kratochvílem a Juliem Hirschem. Sám Landa se k tomuto kroku vyjádřil takto: „*Všichni se smáli, že to nejde napsat. Že na to budu potřebovat dva roky. Kecy! Celej příběh jsem psal rovnou z hlavy, texty s muzikou najednou. Trvalo to sakum prdum tři měsíce.*“³⁷

Muzikál obsahuje písně rozličných hudebních žánrů od rocku až po dechovku.³⁸ Koncem ledna 1996 se v tisku objevily zprávy, že muzikál Daniela Landy Krysař bude mít premiéru na podzim v pražském Divadle Ta Fantastika. Režie se měla ujmout žena Daniela Landy Mirjam a on sám se stane spolu s majiteli Divadla Ta Fantastika jedním z producentů. Náklady na inscenaci měly dosáhnout kolem pěti a půl milionů korun. V únoru proběhly konkurzy na obsazení muzikálových rolí. Tyto konkurzy se neobešly bez mediálně řešeného skandálu, kdy konkurz úspěšně absolvovala Martina Kociánová, velmi populární tvář televize Nova. Dostala tehdy v televizi ultimátum. Buď bude zpívat v muzikálu, nebo se bude objevovat na obrazovkách TV Nova. Obojí prý dohromady není možné. Prý by její vystupování v muzikálu znevažovalo její postavení seriózní hlasatelky politických zpráv, jak řekl generální ředitel Vladimír Železný. I tato mediální aféra určitě přispěla ke zvýšení diváckého zájmu o Krysaře.³⁹

Scéna a kostýmy byly svěřeny Pavlu Purkrábkovi. Roli Agnes přijala Lucie Bílá, dále v muzikálu budou hrát Zuzana Stivínová, Martina Kociánová nebo Sylvie Sklovská. Na roli Krysaře byl osloven Jaromír Nohavica, který si i poslechl hudbu, prý se mu moc líbila, ale měl mnoho práce s dokončováním vlastní desky. Tak Daniel Landa oslovil Davida Matásku a sám také občas ztvárňuje roli Krysaře. Vizí Daniela Landy bylo, aby diváci chodili na muzikál jako na celek a ne na mediálně známé hvězdy. Začátkem září 1996 bylo veřejně známé obsazení jednotlivých rolí. V muzikálu se měl objevit Petr Janda, který měl nahradit zaneprázdněného Jarka Nohavicu, Sylvie Sklovská, Hana Křížková nebo Lída Finková. Dále se v projektu měli objevit herci David Matásek, Vladimír Javorský a Zuzana Stivínová. Zároveň s těmito informacemi noviny otiskly, že byl zahájen předprodej na představení. Ceny

---

37BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 73. ISBN 8024201224.

38Musicalnet.cz [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/9-krysar-v-ta-fantastice-naposledy-zabil>

39BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 74. ISBN 8024201224.

vstupenek se pohybovaly v rozmezí 190 až 420 Kč. Den před premiérou 6. listopadu oznámil výkonný ředitel Julius Hirsch, že se zatím prodalo téměř třicet tisíc vstupenek, což byl opravdu nečekaný úspěch. Také Hirsch potvrdil, že tento muzikál je zatím největším projektem v historii této soukromé divadelní scény a označil jej jako alternativní, protože Landa porušuje veškeré zásady muzikálu, jako specifického žánru. Kdyby se u Krysaře zrušila hudba, tak by celá hra šla zahrát jako klasické divadlo. Kdyby se vypustili hrané scény, tak bude Krysař fungovat čistě jako muzikál. Krysař byl tedy pro pražskou scénu něčím novým. Pro producenty bylo financování takového projektu velkým riskem. Cílem producentů bylo pouze navrácení investovaných prostředků, protože Divadlo Ta Fantastika nebylo závislé na úvěrech a nebylo ani dotované státem nebo městem. Divadlo vydělávalo komerčním černým divadlem a vydělané peníze mohlo tak investovat do podobných projektů.⁴⁰

Premiéra se odehrála 7. listopadu. Na premiéru ani na předpremiéru nebyli pozváni novináři, což způsobilo další pozdvižení. Daniel Landa vyjádřil obavy, že je možné zkreslení a posunutí významu jeho textů, které obsahují až nenávislně vyznívající pasáže. Zdůraznil, že Krysař je celek a nic se nesmí vytrhávat ze souvislostí. Tato slova nicméně neomlouvala chování vůči novinářům, které okomentoval Zdeněk A. Tichý v Mladé frontě Dnes: „*S recenzenty mívají divadla občas napjaté vztahy, ale žádné dosud nejednalo jako Ta Fantastika. Celá záležitost vypadá jako klukovina a hloupé gesto vykopání válečné sekery, což se může posléze divadlu vymstít. Na Krysařovi přitom není nic skandálního – snad kromě toho, že syrovým rockovým soundem pobouří skalní fanoušky muzikálových sladčáků. A tak nelze vyloučit podezření, že novinářům uzavřená premiéra byla jen neobvyklou a provokativní reklamní vějíčkou.*“⁴¹

Po této příhodě se nakonec v některých novinách recenze objevily a nebyly kupodivu až tak špatné. Někteří autoři se netajili nadšením. Například Zemské noviny napsaly: „*Nový muzikál, jehož autorem je Daniel Landa, uchvátil příběhem, hudbou i hereckými a pěveckými výkony.*“⁴² Nechyběly recenze ani výrazně kritické. V nich autoři poukazovali na ne zcela povedenou režii muzikálu, scénu a kostýmy, ale nebyly to připomínky, které by dílo zcela odsuzovaly. Nedlouho po prvních recenzích, tedy 2. prosince 1996 vyšla celostránková

40BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 75- 77. ISBN 8024201224.

41BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 78. ISBN 8024201224.

42BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 78. ISBN 8024201224.

recenze Jiřího Peňase, známého divadelního a literárního kritika. Obsah této rozsáhlé recenze bylo možné shrnout do jedné věty: „*Krysař je antisemitský a fašizující muzikál.*“ To bylo opravdu vážné obvinění. Tato recenze nezůstala osamocena, připojil se Tomáš Marek z Mladé fronty Dnes, který napsal článek o tom, že Daniel Landa pojímá divadlo jako politickou schůzi. „*Ta síla nezačíná již při vstupu do divadla, který hlídá skupinka příslušníků jakési bezpečnostní služby, kteří by se celkem dobře vyjímali na srazu německých neofašistů.*“⁴³ Na toto prohlášení zareagovali bezprostředně producenti Krysaře. Petr Kratochvíl, umělecký ředitel a spolumajitel divadla a Julius Hirsch, výkonný ředitel tohoto divadla, a vydali prohlášení o patnácti bodech, které vyšlo 10. února v listu Právo a 15. února v Lidových novinách. Toto prohlášení bylo vesměs označeno jako placená inzerce. Těchto patnáct bodů rozpoutalo mediální bouři ohledně Krysaře:

1. *Představení divadla TA FANTASTIKA jsou po dobu dvou let chráněna bezpečnostní agenturou proti kapsářům, jejichž výskyt v Karlově ulici je bezprecedentní, jak množstvím, tak i aktivitou, a pouze toto opatření zabraňuje prudkému nárůstu okradených návštěvníků divadla.*
2. *Představení divadla TA FANTASTIKA „Krysař“ Daniela LANDY mělo od své premiéry již více než 100 naprosto vyprodaných repríz, což představuje před 45000 diváků z celé České republiky, všech věkových kategorií i všech sociálních skupin.*
3. *Představení divadla TA FANTASTIKA „Krysař“ Daniela LANDY je vyprodané do konce června 1997, to znamená, že si vstupenky zakoupilo do této chvíle více než 100 000 diváků.*
4. *Představení divadla TA FANTASTIKA „Krysař“ Daniela LANDY má cenové relace od 190 Kč do 420 Kč, což pokrývá provoz divadla, honoráře účinkujících a vytváří přiměřený zisk, úměrný vydané aktivitě. Tyto cenové relace vstupenek umožňují provoz bez jakýchkoliv dotací z peněz daňových poplatníků. Dotace v mnohých divadlech vytváří zcela nepravdivý dojem „lidového vstupného“. Takto levně prodanou vstupenku však ve svém výsledku platíme všichni, třeba i ti, kteří do divadla nikdy nepřijdou.*
5. *Představení divadla TA FANTASTIKA, zejména pak premiéra muzikálu Daniela Landy „Krysař“, proběhla bez pozvaných novinářů a divadelních kritiků. Důvod, proč se tak stalo, je snaha postavit novináře na roveň tzv. normálních diváků. Z toho pak vyplývá požadavek, aby si každý z nich řádně zakoupil vstupenku na každé další představení,*

43BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 79. ISBN 8024201224.

které chtěl vidět.

6. *Divadlo TA FANTASTIKA odmítá privilegovat skupinu lidí, která se nazývá divadelními kritiky, hostit ji chlebičky a šampaňským, pořádat pro ni tiskové konference a všemožně jí nadbíhat, jen aby napsali několik vldných slov.*
7. *Divadlo TA FANTASTIKA tak čini zcela vědomě a úmyslně, neboť si této skupiny lidí hluboce neváží. Je to z toho důvodu, že se tito lidé „podepsali“ na zániku takových projektů jako byl například muzikál „Pěna dní“.*
8. *Divadlo TA FANTASTIKA se domnívá, že velký úspěch a neutuchající divácký zájem například muzikálu „DRACULA“ plně dokázal, jak je práce těchto lidí zbytečná a marná zároveň. Svými „kritikami“ odsoudili výše zmíněné představení na smetiště dějin, odtud jej však statisíce spokojených diváků vynesly zpět až na samé výsluní.*
9. *Divadlo TA FANTASTIKA soudí, že práce lidí, která se ve svém výsledku obrací proti nim samým, je opravdu zbytečná a marná. Navíc zavání zlobou a zhrzenými osobními ambicemi.*
10. *Divadlo TA FANTASTIKA se domnívá, že spisovatel či básník, kterému se nepodaří vydat vlastní knihu, by se neměl stát literárním kritikem, a herec či režisér, který neuspěje v praxi na jevišti, by neměl psát divadelní kritiky.*
11. *Divadlo TA FANTASTIKA si již v roce 1994 vyzkoušelo funkci a smysl české divadelní kritiky při uvádění muzikálu „ZAHŘADA RAJSKÝCH POTĚŠENÍ“, který česká divadelní kritika označila za pouhou „peep show“. Stejně představení pak obletělo téměř celou Evropu a sklidilo velký úspěch jak u diváků, tak i u odborné kritiky: Itálie: „Bosch uchvátil okouzlené obecenstvo“, Španělsko: „Publikum katapultované do snového prostředí“, Německo: „Úchvatná apokalypsa na scéně“, Česká republika: „Píp šou v zahradě“?!*
12. *Divadlo TA FANTASTIKA je toho názoru a té zkušenosti, že kdekoliv ve světě, odsoudí-li divadelní kritik představení, soubor končí a vrací se domů. Naopak, napíše-li superlativy, soubor zůstává hrát dlouhé a dlouhé měsíce. V České republice vše funguje přesně opačně! Zlé a urážlivé kritiky přivádějí do divadla nové a nové návštěvníky! Jak absurdní a jak typické pro náš stát! Zřejmě se mýlí ve svém úsudku veškeré české publikum a nikoliv jednotlivý kritik.*
13. *Spolumajitel divadla TA FANTASTIKA a jeden z producentů muzikálu „Krysař“ zná nynějšího šéfredaktora Divadelních novin pana Jana KOLÁŘE jako velkého straníka z dob minulých a žádá jej, aby se k němu, jako ke „zrádci a emigrantovi“ z let osmdesátých veřejně nevyjadřoval, neboť tím špiní svou čistou stranickou minulost.*

14. Divadlo TA FANTASTIKA si dovoluje vyjmout z okruhu výše uvedených vět pana Vladimíra JUSTA, jednoho z mála lidí, kterých si, jistě nejenom my, hluboce vážíme, protože díky objektivitě a odbornosti lze snést naprostý umělecký odsudek a přitom si nepřestat vážit toho, kdo jej vynesl! Stejně tak chceme připomenout pana Z. A. TICHÉHO z MF DNES, který i přes výrazně negativní umělecké připomínky zachovává vždy naprostou objektivitu a elementární slušnost.

15. Závěrem divadlo TA FANTASTIKA vzkazuje všem, o kterých byla řeč:

„KDO VÁŠ POTŘEBUJE?

JSTE ZBYTEČNÍ!“

Za divadlo Ta Fantastika Petr Kratochvíl, syn Ilony Schellmann

Julius Hirsch, syn Samsona Hirsche⁴⁴

Toto prohlášení vzbudilo velký mediální rozruch ohledně muzikálu Krysař. Objevilo se několik dalších nenávistných reakcí na toto prohlášení. Stá repríza muzikálu proběhla 9. února 1997 bez většího zájmu sdělovacích prostředků, ale osoba Daniela Landy byla v tisku stále napadána a označována mnoha urážkami. Během dalších týdnů tato mediální aféra spojená s muzikálem Krysař opadla. Zájem diváku ještě více vzrostl, zdálo se, že negativní publicita pomohla. V březnu 1998 přibyla do muzikálu další hvězda. Vilém Čok naskočil do muzikálu na 487. repríze. Pak byl ale opět Krysař spojen s další aférou. Opilý herec David Matásek napadl kritika Vladimíra Justa. Tato aféra s muzikálem nijak nesouvisela. Časem tuto mediální aféru překryly aféry jiné a muzikál se hrál dále bez povšimnutí médií.⁴⁵ Premiéra proběhla 13. března 1999. Do té doby proběhlo 600 repríz a muzikál v Divadle Ta Fantastika vidělo čtvrt milionu diváků. V říjnu 1999 měl premiéru v na Slovensku, zde se odehrálo 160 představení. V roce 2001 měl muzikál premiéru v Rakousku.⁴⁶

2.5 HAIR (VLASY) – Divadlo Pyramida

Hair je zřejmě jedním z nejslavnějších světových muzikálů. Premiéra proběhla 7. října

---

44BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 80-82. ISBN 8024201224.

45BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 83. ISBN 8024201224.

46Musicserver.cz. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://musicserver.cz/clanek/4631/Krysar-se-vratil/>

1967 v divadle Public Theatre v New Yorku. Autory muzikálu jsou Gerome Ragni a James Rado, hudbu složil Galt MacDermont. Po 97. repríze byl muzikál upraven a trochu přepracován a v této podobě se objevil 26. dubna 1968 na Broadwayi. V roce 1972 proběhla další úprava muzikálu, v Praze byla uváděna poslední verze z roku 1994.⁴⁷

V roce 1996 se česká verze Hair dostala do Prahy. Prostor pro muzikál poskytl pavilon Pyramida, který byl postaven pro potřeby tehdy konané Všeobecné československé výstavy. Holešovické výstaviště se stalo téměř muzikálovým centrem Prahy, neboť ve vedlejším divadle Spirála se uváděl úspěšně muzikál Jesus Christ Superstar. Muzikál organizovala agentura Orfeus spolu s režiséry Radkem Balašem a Karlem Davidem.⁴⁸

Konkurzy probíhaly ve dvou kolech, vybráno bylo 58 uchazečů z přibližného počtu tři sta. Tento muzikál byl pro českou scénu specifický tím, že zahrnoval činohru, hudbu, zpěv a tanec, což zde doposud nebylo téměř zvykem. Na konkurz přišlo mnoho uchazečů z jednotlivých oblastí, ale málokdo se prezentoval jako komplexně připravený muzikálový umělec. Tvůrci vsadili zejména na mladé začínající umělce, ale byli si velmi dobře vědomi, že do divadel v tomto okamžiku přivádějí diváky především hvězdy, tak oslovili například Davida Kollera a Petra Muka, kteří se ale omluvili pro svou zaneprázdněnost. Oslovili také zpěvačku Ilonu Csákovou, jejíž kariéra v této době stoupala strmě vzhůru. Ačkoli už několik muzikálových rolí odmítla, v tomto případě souhlasila. Pražská inscenace byla očekávána zejména kvůli poselství, které má toto dílo nést, ale i pro provokativní slovník, který v době světové premiéry šokoval New York. Také to, že muzikál obsahuje scénu, kde se všichni herci objeví na pět minut nazí, přitahovalo zájem diváků. Premiéra proběhla 20. prosince 1996 a zároveň s premiérou bylo pokřtěno Divadlo Pyramida s 876 místy. Jelikož se tvůrci zavázali, že na šedesát dní v roce uvolní pavilon pro výstavní účely, byla konstrukce divadla demontovatelná. Agentura Orfeus, která muzikál pořádala, musela tedy vybudovat celý divadelní interiér, což znamenalo značné náklady na přípravu díla. Informace o premiéře se ve sdělovacích prostředcích věnovaly především okrajových záležitostí. Například šatny naprosto nedostačovaly kapacitě divadla, což je v prosinci poměrně podstatný problém, protože téměř každý přijde v teplém kabátu a šatna je nutnou součástí divadla.⁴⁹

Do premiéry bylo prodáno dvacet tisíc vstupenek, což byl opravdu velký úspěch.

47Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:

<http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/2-vlasy-vlaji-v-praze>

48BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 85. ISBN 8024201224.

49BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s.86-89. ISBN 8024201224.

Začalo se hovořit o dalším muzikálovém triumfu v Praze. První recenze vyznívaly veskrze pozitivně, Hair je srovnáváno s již uváděným muzikálem *Jesus Christ Superstar* a *Draculou*. Tato srovnání od recenzenta z *Hospodářských novin* vychází pro Hair velmi pozitivně, byť je to tedy subjektivní dojem. Hair dává před *Draculu* a *Jesus Christ Superstar*. Inscenaci srovnává s díly *My Fair Lady* a *Hello Dolly!* v karlínském divadle. Podle tisku ale představení jeden podstatný kaz mělo. Tím byla podle novin Ilona Csáková, jediná populární hvězda obsazená do muzikálu. Už počátkem dubna 1997 oznámila svůj odchod z muzikálu, s odůvodněním, že ji nezbývá čas na přípravu sólové desky. S rolí Sheily se rozloučila 10. června 1997. Ještě před odchodem Csákové, tedy 4. června oslavil muzikál svou 150. reprízu.⁵⁰ Režisér Karel David k této příležitosti řekl: „*Do muzikálu máme možnost zasahovat, a tak byl od loňské premiéry zkrácen zhruba o 20 minut a byly pozměněny i některé činoherní výstupy. Dále pak jsme upravili technická zařízení, abychom vylepšili zvuk.*“⁵¹ Během divadelních prázdnin se zkrácená verze hrála na Křižíkově fontáně na Výstavišti v Praze. V pátek 5. září 1997 vstoupila česká verze Hair do druhé sezóny uvádění. Obsazení zůstalo téměř beze změn. V Pyramidě bylo upraveno hlediště, nepohodlné lavice nahradily pohodlnější sedačky, které byly také rychleji demontovatelné. Také byla vyměněna zvuková a světelná aparatura. Právě tato výměna osvětlení a neustálé opožďování honorářů vedlo ke skandálu. Den před slavnostním představením k 30. výročí newyorské premiéry Hair, 6. října 1997, zakázala agentura Aura-pont v zastoupení autora choreografie a spolurežiséra Radka Balaše producentské agentuře Orfeus další uvádění české verze muzikálu, protože producent bez souhlasu pozměnil choreografii a osvětlení představení. Agentura Orfeus se také soustavně opožďovala s vyplácením honorářů. Producent reagoval, že není možné aby pan Balaš představení zakázal, protože mají smlouvu s agenturou Dilia, která práva na uvádění muzikálu získala od agentury Tams-Witmark Music Library. Slavnostní představení se přeci jen konalo, Pyramida byla vyprodaná. Nárůst zájmu diváků mohl být zapříčiněn zvěstmi, že muzikál chtějí zakázat. Válka agentur trvala poměrně dlouhou dobu, obě strany na sebe útočily přes sdělovací prostředky. Začátkem ledna 1998 sdělovací prostředky oznámily, že muzikál Hair v divadle Pyramida končí. Poslední představení se odehrálo 31. ledna 1998. Pořádající agentura Orfeus uvedla, že za koncem představení stojí finanční důvody. Do představení se investovalo mnoho peněz a návštěvnost nebyla ohromující. Zjevně šlo o špatné

50BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 89-91. ISBN 8024201224.

51BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 91. ISBN 8024201224.

investice do nepotřebných věcí. Také se strhl velký zájem o prostory Divadla Pyramida. Pan Stanislav Aubrecht ze společnosti Musical, která uvádí v Divadle Spirála muzikál *Jesus Christ Superstar*, měl zájem o divadlo, kde by uváděl od května muzikál *Evita*. Představení dosáhlo za třináct měsíců uvádění 230 repríz.⁵²

2.6 Evita – Divadlo Spirála

Muzikál *Evita*, jehož autory jsou Andrew Lloyd Webber a Tim Rice, měl premiéru v londýnském Divadle prince Edwarda 21. června 1978. Do Čech se muzikál *Evita* poprvé dostal v roce 1989, kdy s ním v Divadle na Vinohradech hostovalo budapešťské Divadlo operety. Česká verze tohoto slavného muzikálu zde byla uvedena až v roce 1998. *Evita* mohla být uvedena mnohem dříve. Nejvíce jejímu uvedení bránil nečekaný úspěch muzikálu *Jesus Christ Superstar* a tím pádem také chybějící vhodné prostory pro uvádění. Produkční společnost Petra Novotného a Stanislava Aubrechta získala totiž práva na uvedení *Evity* ve stejném roce, jako měl premiéru *Jesus Christ Superstar*, tedy v roce 1994.⁵³

Na veřejnost se tyto informace dostaly o rok později zároveň s tím, že titulní roli *Evy Perón* by měla ztvárnit Lucie Bílá. S ní také počítala divadelní společnost *Nota Bene Musical*, která připravovala muzikál *Dracula*. Producenti s premiérou nespíchali, byli domluveni se společností, která uváděla *Draculu*, že začnou až po nich. Také vlastníci autorských práv *Evity* a *Ježíše* jim vycházeli vstříc, protože úspěch *Ježíše* byl opravdu velký. Byli připraveni jim poté poskytnout materiály ve velmi krátké době, jak řekl Petr Novotný 11. dubna 1995. Také dodal, že premiéra *Evity* bude nejspíše až začátkem roku 1996. *Evita* se měla hrát buď v Divadle Spirála, stejně jako *Jesus Christ Superstar*, nebo v Divadle Pyramida, o něhož měla společnost *Musical* dlouhodobý zájem. Byla zde ještě jedna možnost, protože společnost *Musical* měla zájem ještě o jednu budovu blízko centra Prahy. Šlo o palác U Hybernů, společnost *Musical* jej opravdu získala, ale jen do dlouhodobého pronájmu a rekonstrukce na muzikálové divadlo nebyla dokončena.⁵⁴

Premiéra *Evity* nakonec proběhla až v roce 1998 a bylo zřejmé, že se pokusí navázat na úspěch *Ježíše*. Již během konkurzů bylo téměř jasné, že titulní roli nebude zpívat Lucie

---

52BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 91-94. ISBN 8024201224.

53BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 95-96. ISBN 8024201224.

54BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 96-97. ISBN 8024201224.

Bílá, protože měla termíny obsazené na půl roku dopředu. Z konkurzů vzešla jako jedna z nejdůležitějších adeptek na hlavní roli Radka Fišarová. Jako její alternace byla stanovena Tereza Slouková.⁵⁵ Tvůrci vsadili na ne zcela neznámé tváře, ale zatím nebyly pro muzikálové publikum známé příliš. Radka Fišarová účinkovala v Hair a Tereza Slouková měla již zkušenost z Krysaře.⁵⁶

I tento muzikál doprovázely skandály, které hodně přetřásala média. Nejprve se jednalo o neúčinkování Lucie Bílé, neboť na její účasti byla stavěna celá koncepce díla, pak to bylo také neustálé odkládání premiéry. Toto vyplývalo z nevyjasněného prostoru, kde se bude Evita hrát. Vše vycházelo z úvah o tom, jak dlouho ještě Jesus Christ Superstar v divadle Spirála vydrží. Společnost Musical ale téměř napevno počítala s prostory v divadle Pyramida. Zde nastal spor mezi společností Musical a agenturou Orfeus, která zde uváděla do ledna muzikál Hair. Konečným prostorem pro Evitu se nakonec tedy stalo divadlo Spirála, kde v červnu byl definitivně ukončen Jesus Christ Superstar. To proběhlo poměrně brzo, protože nová verze 97 nebyla jistě plánována pouze na rok, ale Petr Novotný nemohl už Evitu déle odkládat a jiný divadelní prostor k dispozici neměl, takže to bylo jediné řešení. Slavnostní premiéra byla s konečnou platností stanovena na 29. srpna 1998. Uvedení Evity provázela ještě jedna aféra, kterou byla roztržka producentů s autorem českého libreta Michaelem Prostějovským, který už vytvořil úspěšné přebásnění Ježíše. Režisér Petr Novotný řekl, že pan Prostějovský zacházel s překladem velmi volně a ten by pak nevyhověl licenčním podmínkám. Autorem nových českých textů se tedy stal neznámý student Jiří Bryan.⁵⁷

První recenze po premiéře nešetřily chválou a nadšením. V deníku Právo se objevila tato slova: „*Evita pražského inscenačního týmu je především vynikající podívanou. Důmyslná scéna Ivo Žídka, využívající soustředěné točny, připravila půdu pro akce početné taneční a pěvecké company, která pod péčí choreografky Ivanky Kubicové a sbormistryně Ireny Pluháčkové podává profesionální a obdivuhodný výkon... Hvězdou inscenace je jednoznačně Dan Bárta, který v roli Che aspiruje opět na cenu Thálie...*“⁵⁸

Novináři byli zaujati barvou vlasů představitelky Evity. Tereza Slouková, byla Evitě velmi podobná, ale druhá představitelka Radka Fišarová hrála představení bez paruky se

55BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 97-98 ISBN 8024201224.

56VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knižní centrum, 1998, s. 93. ISBN 8086054675.

57BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 99. ISBN 8024201224.

58BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 100. ISBN 8024201224, s. 100.

svými tmavými vlasy. Když se ptali na vysvětlení, Radka Fišarová uvedla: „*Kdo bude za sto let vědět, jaké vlasy měla Evita? Ale hlavně: tohle je divadlo, nesnažíme se o dokonalou iluzi. Kdo chce vidět, jak Evita opravdu vypadala, může si vytáhnout fotografie z internetu nebo se jít podívat do muzea voskových figurín. Tady jde o to, abych co nejdříveji ztvárnila její osobnost a to, co za života dokázala. Pan režisér si mě vybral jako jistý typ a v tu chvíli, kdy jsem si na sebe vzala blondátou paruku, zmizelo něco z toho, co se mu na mě líbilo. A tak řekl: Já za každou cenu nechci, abys byla blondátá, já chci, abys byla Evita.*“⁵⁹ Bylo odehráno celkem 331 repríz, derniéra Evity proběhla 10. června 2000.

2.7 Rusalka – Divadlo Milénium⁶⁰

Nápad na napsání muzikálu podle Dvořákovy opery Rusalka přišel v době premiérového uvádění inscenace Jesus Christ Superstar. Michael Prostějovský, autor českého libreta k Jesus Christ Superstar a prvního verze překladu Evity, měl pocit, že se silicím zájmem o Ježíše je potřeba uvést na českou scénu původní český muzikál, který by obstál i ve světovém měřítku. Michael Prostějovský se rozhodl použít operu Rusalka od Antonína Dvořáka, která podle něj má všechno, co by správný muzikál měl mít a to velký příběh a krásnou hudbu odolávající času. Bylo jen nutné převést Rusalku do současné muzikálové podoby. Přibližně po půl roce od vzniku se svěřil svému příteli skladateli Zdeňku Johnovi, kterého námět zaujal, a začali spolupracovat. Bylo nutné převést operní árie do muzikálové formy, popřípadě něco doplnit nebo upravit. Finální aranžmá bylo svěřeno skvělému aranžérovi Martinu Kumžákovi. Trvalo to tři roky, než opera Rusalka dostala podobu muzikálu. Michael Prostějovský váhal s podobou Rusalky. Bylo již trendem díla převádět do moderní podoby, což by ale v tomto případě ubralo Rusalce kouzelné pohádkové prostředí, tak autoři vsadili na klasické ztvárnění. Největším rozdílem mezi muzikálem a operou byl způsob interpretace písní. Koncem února 1998 se v tisku objevila zpráva, že Michael Prostějovský dostal od dědiců autorských práv Jaroslava Kvapila souhlas na úpravu Rusalky do muzikálové podoby. Celá jednání trvala půl roku. Zároveň bylo oznámeno, že premiéra Rusalky proběhne v září v novém divadle, které vznikne při rekonstrukci jednoho pavilónu bývalých jatek v pražských Holešovicích. Producent muzikálu také nově zakládá společnost Rusalka, s.r.o. Je také oznámeno, že režisérem představení bude Jozef Bednárík, který již

---

⁵⁹BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 102. ISBN 8024201224.

⁶⁰BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 103-111. ISBN 8024201224.

režiroval Draculu a představitelkou hlavní role Rusalky bude Bára Basiková.

Autoři předpokládali vlnu odporu, která se na toto dílo zvedne, a snažili se své počínání nějak obhájit. Skladatel Zdeněk John řekl: „*S nejlepším svědomím jsme zpracovali Rusalku tak, jak by to možná – kdyby dnes žil – udělal s použitím současných výrazových prostředků Dvořák sám. On měl tehdy k dispozici symfonický orchestr a napsal vrcholné dílo. Domnívám se, že člověk s takovou invencí a nábojem by i dnes šel do něčeho progresivního – vždyť i tehdy v 19. století mohl zůstat v klišé současných autorů. A přece se od nich odchýlil a vždy šel vlastní cestou.*“⁶¹ Tímto tvrzením vlastně autor nepřímo řekl, že kdyby Antonín Dvořák žil v této době, tak by skládal muzikály. To bylo opravdu velmi odvážné tvrzení.

V této době začal Michael Prostějovský hledat vhodné prostory pro uvádění muzikálu. Seznámil se s architektem Jaromírem Pizingerem, manželem Báry Basikové, který mu navrhl kontrastní prostředí k muzikálu, například tovární halu. Vhodný prostor našli v areálu Pražské tržnice a divadlo, které zde mělo vzniknout, dostalo jméno Milénium.⁶²

Premiéra byla původně stanovena na září 1998. místo toho byli novináři 22. září 1998 pozváni do rozestavěného divadla, kde bylo pokřtěno CD s ústřední árií Měsíčku na nebi hlubokém a árií Prince v podání Kamila Střihavky a Petra Muka, představitelů role Prince.

V Lidových novinách 28. září 1998 se objevilo oznámení, že premiéra Rusalky by měla proběhnout 13. nebo 14. listopadu. Na stejné stránce byl otištěn protest umělecké rady Hudební fakulty Janáčkovy akademie múzických umění podepsaný děkanem fakulty prof. Bohumilem Smejkaem. „*Umělecká rada Hudební fakulty JAMU v Brně se seznámila s projektem Prostějovského, Johna a Kumžáka Rusalka a obrací se na českou hudební veřejnost, ministerstvo kultury, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy i kompetentní kulturní instituce... Autoři proklamují záměr „ušít moderní háv Dvořákově opeře“.* Dvořákova hudba však žádný háv nepotřebuje. Árie jsou diletantsky kráceny a deformovány po stránce melodie, rytmu i harmonie a hlučný balast módního rockového doprovodu jde přesně proti duchu a obsahu Dvořákova lyrismu, takže jmenovaní pánové a mnozí další na geniální původní partituru navýsost primitivně parazitují.

Nahlížíme-li na toto dílo z pozice muzikálové estetiky, jedná se o dokonale neinvenční vklad do české muzikálové literatury.

V evropských zemích s vyspělou kulturní tradicí (SRN, Francie, Rusko, Itálie,

---

61BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 104-105. ISBN 8024201224.

62BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 105. ISBN 8024201224.

*Rakousko) by k podobnému pokusu na této úrovni nemohlo dojít. Uvedená situace nás vede k úžasu nad tím, jak nedokonale jsou u nás chráněny základní duchovní hodnoty, které patří k neodmyslitelnému dědictví naší hudební kultury. Vkus, úcta a cit se ostatně nedají přikázat zákonem. Přesto se kulturním vandalismem nemůžeme smířovat.*⁶³ Tímto shrnul Smejkal hlavní argumenty odpůrců muzikálu.

Dne 22. října 1998 přišla Společnost Antonína Dvořáka s informací, že autoři muzikálu nemají potřebné povolení k úpravě hudby od dědiců Dvořáka. Autoři toto tvrzení vyvraceli s tím, že jednali s Ochranným svazem autorů a Dilií a byli ubezpečeni, že autorskoprávní ochraně podléhá pouze libreto Jaroslava Kvapila. Společnost Antonína Dvořáka také argumentovala tím, že úprava díla nesmí jít proti duchu originálního díla. Svůj argument podpořili tvrzením, že skladatelé a muzikologové sdružení v Asociaci hudebních umělců a vědců jsou přesvědčeni, že rocková úprava Dvořákovy hudby je pro muzikál naprosto nevhodná.

Spory o muzikál dále pokračovaly a premiéra muzikálu byla opět odložena. To ale nebylo zapříčiněno bojem o muzikál, ale zpožděním na stavbě divadla v Holešovicích. Kvůli tomuto zpoždění pozastavila agentura Ticketpro počátkem listopadu prodej vstupenek do konce roku 1998. Proti tomuto opatření se Michael Prostějovský ohradil s tím, že nevidí důvod, proč by se muzikál nemohl prodávat, když se muzikál bude hrát už zřejmě na konci listopadu a v prosinci by se měl hrát určitě. Premiéra byla z listopadu přesunuta na prosinec, poté na leden dalšího roku, kdy ale také neproběhla. Mnozí se tehdy domnívali, že zpoždění je způsobeno pokračujícími spory s Dvořákovými dědici, což nemohla být pravda, protože agentury OSA a Dilia potvrdili, že dědici autorských práv v tomto případě neexistují.

Dále probíhala v tisku diskuze o tom, zda je tato úprava klasického díla vhodná a zda se nejedná jen o pouhé vykradení klasického díla. Už se zdálo, že k žádnému kompromisu mezi odpůrci a příznivci muzikálu nedojde, protože obě strany se nebyly schopné dohodnout. Přes tyto nepříznivé podmínky přeci jen k dohodě došlo a tvůrci se nemuseli obávat případných soudních sporů. Produkční společnost Parlano, jež vznikla ze společnosti Rusalka, s.r.o., se dohodla s představiteli Společnosti Antonína Dvořáka a ochrany autorských organizací na podmínkách uvádění muzikálu. Muzikál měl být do budoucna prezentován jako „*dílo autorů Zdeňka Johna, Jaroslava Kvapila a Michaela Prostějovského na motivy hudby Antonína Dvořáka.*“⁶⁴

63BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s. 106. ISBN 8024201224.

64BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní

K této problematice se dokonce vyjádřili 28. listopadu 1998 v Českém rozhlase v pořadu Rozhovory v Lánech ministr kultury Pavel Dostál a prezident Václav Havel. Oba se shodli, že je muzikálové uvedení slavné opery nijak nepohoršuje. Václav Havel ještě dodal: „*Já bych to ctil, necht' dělá každý, co umí. Když to bude pitomost, tak budu první, kdo řekne, že je to pitomost...*“⁶⁵

Rekonstrukce se nečekaně protáhla až do ledna 1999 a z Milénia se stalo první muzikálové divadlo v Čechách, protože Spirála a Pyramida jsou stále především výstavními pavilóny.

Premiéry proběhly 14. a 15. února 1999. Po premiéře byla kritika více méně v rozpacích a nepřiklonili se ani na jednu stranu účinkující ve vleklém mediálním sporu. Z Rusalky se stalo představení, které nebylo možné zařadit.

Inscenace neměla příliš velký divácký úspěch a uváděla se na scéně Divadla Milénium pouze rok do 22. ledna 2000, kdy měla derniéru.⁶⁶ Bylo odehráno celkem 218 repríz.⁶⁷

3.8 Johanka z Arku – Divadlo Ta Fantastika

Muzikál, jehož námětem je život Johanky z Arku, napsali hudební skladatel Ondřej Soukup a textařka Gabriela Osvaldová. Byl uveden 31. března 2000 v Divadle Ta Fantastika. Režisérem představení se stal Jozef Bednárík. Muzikál je hodnocen jako jedno z nejlepších původních českých muzikálových děl. Na repertoáru Divadla Ta Fantastika setrval celé tři roky do derniéry 17. května 2003. Bylo odehráno 825 repríz a vidělo jej více než 350 tisíc diváků. Lucie Bílá dostala cenu Thálie za výkon v hlavní roli Johanky.⁶⁸

2.9 Monte Cristo – Kongresové centrum Praha

S nápadem stvořit muzikál podle známého románu od Alexandra Dumase přišel Richard Hes již v roce 1996. Oslovil prakticky stejný tvůrčí tým, který stvořil Dracula. Hudba

---

klub, 1999, s.109. ISBN 8024201224

65BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1999, s.110. ISBN 8024201224.

66Musicalmedia.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musicalmedia.cz/katalog/rusalka-muzikal:a16.htm>

67[online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://andreas.webz.cz/muzikal/rusalka_fakta.html

68Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalic.cz/repertoar/13-johanka-z-arku/>

byla svěřena Karlu Svobodovi, libreto napsal Zdeněk Borovec a choreografie se ujal Richard Hes. Režie se opět ujal Jozef Bednárík. Muzikál produkovala společnost MontE musical, a. s. Děj je rozdělen do jedenapadesáti scén. Jednotlivé scény obsahují velké množství kulis, takže při přestavbách obrazů musely být některé vytaženy do provaziště. Na scéně byl zakomponován také bazén, jenž umožňoval důmyslné proměny scény.⁶⁹ Libretista a spoluautor scénáře Zdeněk Borovec bohužel zemřel v roce 2001, dožil se pouze 61. reprízy muzikálu.⁷⁰ Na základě konkurzů byli vybráni na hlavní roli Monte Crista Daniel Hůlka a Marian Vojtko. Roli Mercedes dostaly Leona Machálková a Vanda Konečná. Dále konkurzy prošli také Jiří Korn, Iveta Bartošová, Karel Černoch, Hana Křížková a další. Z několika stovek zájemců bylo vybráno 26 sólistů, kteří ztvární jedenáct rolí. Karel Svoboda si byl vědom, že se s Monte Cristem nevyhnou srovnání s Draculou, ale říkal, že hudba v Monte Cristovi tíhne spíše ke klasické hudbě, zatímco Dracula je mnohem více popový. Na problémy při své práci narazil také Zdeněk Borovec. Hrabě Monte Cristo je rozsáhlý román s velkým množstvím dějových linií a postav. Bylo tedy nutné některé postavy a jejich dějové linie zcela vypustit, aby zůstal komplexní příběh o lásce, zradě, pomstě a smyslu života, jak tvůrci inzerovali.⁷¹ Příprava muzikálu se tentokrát obešla bez mediálního skandálu, zřejmě se nejednalo o kontroverzní dílo, které by někoho pobuřovalo. Premiéra proběhla 13. prosince 2000.

Recenze po premiéře vyznívaly poměrně kladně. Příkladem může být recenze Zdeňka A. Tichého a Vladimíra Vlasáka z Mladé Fronty Dnes. *„Kdo čekal, že muzikál Monte Cristo přinese oproti předcházejícímu Draculovi četná překvapení, toho nejspíš středční premiéra zklamala. Tvůrčí tým skladatele a producenta Karla Svobody ani nemohl rozbít mantinely dané monstrózním sálem Kongresové centra, který svými parametry dvoj, až trojnásobně přesahuje rozměry obvyklých muzikálových scén ve Vídni či na Broadwayi. Na takovém jevišti se zkrátka nedá příliš myslet na jemnou hereckou práci. Udělejte to tak, aby to viděli i ve třicáté řadě! Tak zní první přikázání.... Pravda, nejde o událost, která by rázem ohromila svět; jenže takové muzikály se během desetiletí urodí tak jeden či dva. Za nimi ovšem následuje trochu širší skupinka pomyslné první ligy, dále běžný standard hlavního pole a za*

---

⁶⁹ SVOBODA, Karel, Libreto Zdeněk BOROVEC, Scénář Richard Hes a Zdeněk BOROVEC, [textová spolupráce Marie FORMÁČKOVÁ a Fotografie František ORTMANN]. *Monte Cristo: na motivy stejnojmenného románu Alexandra Dumase*. 1. vyd. Praha: Europress ve spolupráci s MontE Musical, 2001, s. 8. ISBN 8090294405.

⁷⁰ *Monte Cristo* [Divadelní program]. 2000 [cit. 7. 4. 2014].

⁷¹ IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/draculu-vystrida-muzikal-monte-cristo-dyq-/hudba.aspx?c=A000719121956hudba_cfa

*ním klopýtají propadákoví opozdilci. A Karel Svoboda & spol. si svojí novinkou do prvoligové tabulky vyšlápli.*⁷²

Propagovaný bazén na jevišti se stal terčem kritiky. Pánové z MF Dnes se zmiňují, že bazén pouze zabírá místo na jevišti a taneční čísla musí probíhat vzadu za ním, což je při velikosti sálu nedomyšlené. Efekt moře se stejně nekoná a šumění vody musí být přehráváno ze záznamu.⁷³

Při přípravě muzikálu Monte Cristo se tvůrci nesetkali se žádnými většími problémy, jako museli řešit v minulosti s Draculou. Měli vyřešené prostory, kde se bude muzikál uvádět a také byli ušetřeni skandálů v tisku. Můžeme říct, že čtyřletá příprava díla se opravdu vyplatila a bylo uvedeno komplexně zpracované dílo, kterých je v původních českých muzikálech opravdu málo.

Dne 15. června 2002 proběhlo čtyřsté představení muzikálu. Derniéra proběhla 21. prosince 2002, bylo odehráno 444 repríz.⁷⁴

Muzikál byl znovu uveden na poloprofesionální úrovni v Divadle U Hasičů.

2.10 Romeo a Julie - Divadlo Spirála

V roce 2001 byl v Divadle Spirála uveden muzikál Romeo a Julie. Autorem hudby a libreta je Jiří Bareš. Scénu v Divadle Spirála postavil Mihail Tchernaevev, režisérem představení se stal Petr Novotný. Premiéra proběhla 21. září 2001 a muzikál byl uváděn pouze necelý rok, protože povodeň v srpnu 2002 vyplavila divadlo a zničila scénu, veškeré kostýmy a techniku. Také produkce přišla o všechny materiály, protože byly uloženy v místnosti pod úrovní země. Všechny pokusy o znovuuvedení ztroskotaly, hlavním důvodem byly finance. Nánosy bahna byly odklizeny dobrovolníky z řad účinkujících, techniků a produkce muzikálu Romeo a Julie. Na úklidu se také podílelo několik dalších dobrovolníků, ale bylo potřeba divadlo opravit. Z tohoto důvodu málem nebyl muzikál znovu uveden. Autor Jiří Bareš se po domluvě s režisérem Petrem Novotným rozhodl muzikál upravit tak, aby se mohl uvádět na menší scéně. V roce 2003 byl muzikál uveden v Divadle U Hasičů. Divadlo bohužel nemělo mnoho volných hracích dnů, a tak produkce muzikálu sjednala pronájem v Divadle Jalta. Toto divadlo

---

72IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/draculu-vystrida-muzikal-monte-cristo-dyq-/hudba.aspx?c=A000719121956hudba_cfa

73IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/draculu-vystrida-muzikal-monte-cristo-dyq-/hudba.aspx?c=A000719121956hudba_cfa

74Daniel Hůlka. *Www.hulka.cz* [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hulka.cz/aktivita/montecristo/montecristo.html>

propagovalo pouze svá představení a nastal zde problém s prodejem lístků, tak se uvedení muzikálu Romeo a Julie stalo nerentabilním. Poslední pokus o záchranu představení provedli sami účinkující. Každý, kdo mohl, přispěl do fondu, ze kterého se platilo představení. Nicméně ani tento pokus o záchranu se nepodařil a uvádění muzikálu bylo ukončeno.⁷⁵

2.11 Pomáda – GoJa Music Hall

Muzikál Pomáda Jima Jacobse a Warrena Caseyho měl v pražském divadle GoJa Music Hall (dříve Pyramida) premiéru v roce 1999. Toto první uvedení, o které se pokusil Adam Novák, zkrachovalo. Od 14. února 2001 převzala Pomádu společnost Bouard. Obsazení zůstalo z první verze nezměněno. Novější verze muzikálu byla zcela přepracována, proměnou prošel prostor divadla i samotné zpracování. Divadlo bylo přejmenováno z Pyramidy na GoJa Music Hall. V představení se udály velké změny ve scéně, kostýmech a představení bylo uvedeno v novém režijním pojetí.⁷⁶

Agentura Bouard Pomádu uváděla do 16. listopadu 2001. Poté převzala produkci muzikálu agentura GoJa, aby se zmíněná agentura mohla plně věnovat přípravám muzikálu Hříšný tanec, který plánovala uvést ve zrekonstruovaném kině Blaník.⁷⁷

Muzikál Pomáda se v GoJa Music Hall uváděl do roku 2002. Můžeme se jen dohadovat, co stojí za původním neúspěchem Pomády. Janis Sidovský ze společnosti Bouard tvrdil, že se jednalo o kvalitní dílo, které bylo pouze špatně produkováno.⁷⁸ Je ale možné, aby Adam Novák, producent prvního uvedení Bídníků, nebyl schopen muzikál zpropagovat? V této době byla pražská scéna muzikály naprosto přesycena, tak je možné, že zájem o toto dílo nebyl už tak velký.

75Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://musicalnet.cz/recenze-a-clanky/781-romeo-a-julie-dvakrat-ale-pokazde-jinak>

76IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/pomada-se-vraci-s-velkou-chuti-dke-/divadlo.aspx?c=A010212_183251_divadlo_brt

77Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/40-pomada-v-goja-music-hall>

78IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/pomada-se-vraci-s-velkou-chuti-dke-/divadlo.aspx?c=A010212_183251_divadlo_brt

3 Muzikály ve vybraných pražských muzikálových a hudebních divadlech

3.1 Hudební divadlo Karlín

Zřizovatelem Hudebního divadla Karlín je Hlavní město Praha. Po náročné rekonstrukci je Hudební divadlo Karlín druhým největším pražským divadlem. Divadlo bylo postaveno v roce 1881, původně mělo interiér zařízený pro cirkusová a varietní představení. V šedesátých letech byl operetní repertoár obohacen o muzikály. Po revoluci v roce 1989 Magistrát hl. m. Prahy zvolil do funkce ředitele Zdeňka Pospíšila. V roce 1993 jej nahradil Ladislav Županič, který ve své funkci setrval deset let. Od roku 2003 je ředitelem Egon Kulhánek, producent muzikálu Dracula. Uměleckým ředitelem je Pavel Polák a o dramaturgii se stará Adam Novák, producent prvního uvedení Bídníků.⁷⁹

V této kapitole se budu zabývat muzikály uvedenými v Hudebním divadle Karlín od roku 1999. Hudební divadlo Karlín mělo vždy stálý soubor a výrazněji nezasáhlo do hlavního muzikálového boomu po roce 1990. V této době byl velký zájem o budovu divadla a ředitelé se dostávali do sporů o budovu, kterou vždy úspěšně uhájili.

3.1.1 Muzikály v Hudebním divadle Karlín

3.1.1.1 Řek Zorba

Muzikál Řek Zorba měl premiéru 18. ledna 1999. Hudbu napsal John Kander, libreto Joseph Stein a texty vytvořil Fred Ebb. Český překlad vytvořil Ivo T. Havlů. Režii představení vytvořili Roman Štolpa a Petr Novotný. Muzikál vznikl na motivy románu Řek Zorba od Nikose Kazantzakise. Děj se odehrává roku 1924 na Krétě. Muzikál se uváděl šest let, derniéra proběhla 27. ledna 2005.⁸⁰

3.1.1.2 Zpívání v dešti

V roce 2001 uvedlo Hudební divadlo Karlín hned dvě premiérová představení. Muzikál Zpívání v dešti měl premiéru 21. dubna 2001. Autory scénáře a adaptace jsou Betty Comden a Adolph Green. Písně vytvořili Nacio Herb Brown a Arthur Freed. Libreto muzikálu

---

⁷⁹Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/o-divadle/historie/>

⁸⁰Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/14-rek-zorba/>

pro Hudební divadlo Karlín přeložili Vojen Drlík a Petr Novotný, překladu písňových textů se ujal František Zacharník. Režii představení vytvořil již zmíněný Petr Novotný, který je ve svém oboru uznávanou kapacitou. Zpívání v dešti je dalším zahraničním muzikálem uvedeným v Hudebním divadle Karlín. Licence na uvádění byla získána po dohodě se společností Music Theater internacional. Muzikál byl na repertoáru divadla přes šest let, derniéra proběhla 1. června 2007.⁸¹

3.1.1.3 Zvonokosy

Druhým muzikálem uvedeným v roce 2001 jsou Zvonokosy, které měly premiéru 8. prosince 2001. Zvonokosy jsou původním českým muzikálem, který vytvořili autoři Petr Markov a Jiří Brabec. Námětem byl román Gabriela Chevalliera a k vytvoření muzikálu byl použit překlad románu od Jaroslava Zaorálka. Režie se ujal již tradičně Petr Novotný. Humorná zápletka celého díla se odehrává v městečku Zvonokosy na jihu Francie v roce 1935. Muzikál se hrál téměř tři roky, derniéra byla 4. prosince 2004.⁸²

V srpnu roku 2002 byl provoz divadla náhle ukončen ničivými povodněmi. Stav divadla byl natolik kritický, že bylo uzavřeno a veškeré aktivity byly přesunuty do Kongresového centra, kde se představení karlínského souboru střídala s muzikálem Monte Cristo a později i s obnoveným Draculou. Hudební divadlo Karlín zahájilo sezónu 6. 10. 2002 slavnostním koncertem v Kongresovém centru, jehož výtěžek byl věnován na obnovu divadla v Karlíně. Generální rekonstrukce divadla byla naplánována na dva roky.⁸³

3.1.1.4 Chicago

Další premiérou byl muzikál Chicago, který měl premiéru 11. prosince 2002 v Kongresovém centru v Praze, protože v divadle Karlín probíhala rekonstrukce po povodních. Chicago je již druhým muzikálem autorů Johna Kandra a Freda Ebba. V tomto případě se na libretu podílel ještě Bob Fosse. Režie českého uvedení byla opět svěřena Petru Novotnému, jak je v souboru Hudebního divadla Karlín již zvykem. Digniéra byla naplánována na 26. ledna 2005 již v nově zrekonstruovaném divadle.⁸⁴

81Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/13-zpivani-v-desti/>

82Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/17-zvonokosy/>

83Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/167-povodne-2002-v-praze-a-jejich-nasledky>

84Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/15->

3.1.1.5 West Side Story

Dne 21. listopadu 2003 měl ještě v Kongresovém centru Praha premiéru muzikál *West Side Story*, jeden z nejslavnějších světových muzikálů. Libreto vytvořil Arthur Laurents, texty písní napsal Stephen Sondheim a autorem hudby je Leonard Bernstein. Český překlad vytvořil Jiří Josek. Režie českého uvedení se ujal Jan Pecha. Muzikál *West Side Story* byl uveden v Hudebním divadle Karlín už v roce 1993 v režii Richarda Hese. Obnovená inscenace byla připravována od jara roku 2003 s nástupem Egona Kulhánka, nového ředitele divadla.⁸⁵ *Derniéra West Side Story* proběhla 10. května 2007.⁸⁶

3.1.1.6 Noc na Karlštejně

V roce 2004 uvedlo Hudební divadlo Karlín divadelní adaptaci slavného českého hudebního filmu *Noc na Karlštejně*. Film vznikl na motivy hry Jaroslava Vrchlického a do filmové podoby jej upravil Zdeněk Podskalský. Do tvůrčího týmu přizval skladatele Karla Svobodu a textaře Jiřího Štaidla. Představení v Hudebním divadle Karlín vzniklo přepisem filmu do divadelní podoby. Tímto úkolem byl pověřen režisér Petr Novotný. Film prošel několika změnami, byly dopsány tři písně, jejichž text napsal Eduard Krečmar a byla připsána úvodní scéna korunovace Elišky. Premiéry proběhly 11. a 12. června 2004 na nádvoří Nosticova paláce v Praze. Muzikál je stále v repertoáru Hudebního divadla Karlín.⁸⁷

3.1.1.7 Jekyll & Hyde

Muzikál *Jekyll & Hyde* premiérově uvedený 11. března 2005 se hrál pouze necelé tři roky. Autorem hudby je známý skladatel Frank Wildhorn, libreto a texty písní napsal Leslie Bricusse. Český překlad vytvořil Adam Novák. Režii českého nastudování vytvořil Rino Brezina. Licenci na muzikál poskytla společnost Music Theater Internacional, stejně jako v případě *Zpívání v dešti*. Uvádění muzikálu skončilo 1. prosince 2007.⁸⁸

3.1.1.8 Producenti

Uvedením známého zahraničního muzikálu *Producenti* začala dlouhodobá spolupráce Hudebního divadla Karlín s Adamem Novákem, bývalým divadelním producentem, který

---

chicago/

⁸⁵*West Side Story* [Divadelní program]. 2003 [cit. 7. 4. 2014].

⁸⁶Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/12-west-side-story/>

⁸⁷*Noc na Karlštejně* [Divadelní program]. 2004 [cit. 7. 4. 2014].

⁸⁸Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/11-jekyll-a-hyde/>

vedl *Les Misérables* v Divadle na Vinohradech. Na schůzce, kde nabízel své překladatelské služby řediteli Egonovi Kulhánkovi, prohlásil, že je schopen sehnat jakékoli světové představení. Adamovi Novákovi se podařilo sehnat licenci na žádaný muzikál *Producenti*. Slavnostní premiéry měl 12. a 13. října 2006.⁸⁹ Autory *Producentů* jsou Mel Brooks a Thomas Meehan. Český překlad vytvořil již zmíněný Adam Novák. Režie byla svěřena Antonínovi Procházce.⁹⁰ Muzikálem *Producenti* bylo slavnostně otevřeno zrekonstruované divadlo po ničivé povodni. *Derniéra* proběhla 11. listopadu 2011.⁹¹

3.1.1.9 Limonádový Joe

Slavnostní premiéry 5. a 6. dubna 2007 uvedly na jeviště Hudebního divadla Karlín divadelní adaptaci dalšího slavného filmu. Byl uveden *Limonádový Joe* podle filmu Jiřího Brdečky a Oldřicha Lipského. Původní filmovou hudbu vytvořili Jan Rychlík a Vlastimil Hála, původní texty ve filmu vytvořili Jiří Brdečka, Pavel Kopta, Vratislav Blažek a Jan Rychlík. Film prošel několika úpravami, než se dostal na divadelní jeviště. Autorem nově přidané hudby je Kryštof Marek a nové texty k divadelním úpravám vytvořil Adam Novák. Stejně jako v případě *Producentů* se režie ujal Antonín Procházka. Muzikál se v Hudebním divadle Karlín hrál tři roky, *derniéra* proběhla 1. května 2010.⁹²

3.1.1.10 Carmen

Příběh muzikálu *Carmen* zpracovali Egon Kulhánek s Adamem Novákem. Hudbu vytvořil hudební skladatel Frank Wildhorn, libreto napsal Norman Allen a texty Jack Murphy. Autorem české verze je Adam Novák, dramaturg Hudebního divadla Karlín. Režie se ujal Gabriel Barre.⁹³

Poprvé v historii bylo uvedeno v Praze premiérově uvedeno světové dílo zahraničních *Broadwayských* autorů. Muzikál vznikl pod záštitou primátora hl. m. Prahy Pavla Béma. Také se zde historicky poprvé spojily producentské schopnosti managementů Divadla Ta Fantastika a Hudebního divadla Karlín. Světové premiéry proběhly 2. a 3. října 2008 a v repertoáru

---

⁸⁹Divadelní noviny. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/kdyz-se-rekne-karlin>

⁹⁰Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/6-producenti/>

⁹¹Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/rychle-zpravy/producenti-odehraj-v-praze-posledni-dve-predstaveni/>

⁹²Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/9-limonadovy-joe/>

⁹³*Carmen* [Divadelní program]. 2008 [cit. 7. 4. 2014].

zůstala téměř čtyři roky.⁹⁴

3.1.1.11 Vražda za oponou

Vražda za oponou je třetím dílem autorů Johna Kandra a Freda Ebba, které bylo uvedeno v Hudebním divadle Karlín. V tomto případě spolupracovali ještě s libretistou Rupertem Holmesem. Český překlad a texty písní vytvořil dramaturg Hudebního divadla Karlín Adam Novák. Režie se ujal Antonín Procházka, pro něhož je to několikátá inscenace v Hudebním divadle Karlín. Vražda za oponou je předělem ve světovém muzikálu. Podařilo se propojit hudbu, tanec, komedii a napětí s kabaretem. Toto zatím mohl nabídnout jen muzikál Chicago a New York, New York.⁹⁵

3.1.1.12 Jesus Christ Superstar

V roce 2010 uvedlo Hudební divadlo Karlín v novém nastudování rockovou operu Jesus Christ Superstar, která měla v Praze premiéru v divadle Spirála v roce 1994. Hudbu k tomuto představení napsal Andrew Lloyd Weber a libreto vytvořil Tim Rice. Do češtiny muzikál přebásnil Michael Prostějovský. Režie se ujal Gabriel Barre, jenž v Hudebním divadle Karlín spolupracoval už na Carmen. Premiéra nového nastudování se uskutečnila 11. listopadu 2010. Titulní roli Ježíše ztvárnil i v tomto nastudování Kamil Střihavka. Jesus Christ Superstar je stále v repertoáru Hudebního divadla Karlín.⁹⁶

3.1.1.13 Aida

Další světovou premiérou v Hudebním divadle Karlín byl muzikál Aida na motivy stejnojmenné opery Giuseppe Verdiho. Autorem hudby je Elton John a texty napsal Tim Rice. Scénář vytvořili Linda Woolverton, Robert Falls a David Henry Hwang. Překlad a české texty vytvořil již tradičně Adam Novák. Režie muzikálu Aida se ujal Gabriel Barre, jemuž byla spolupráce nabídnuta na základě jeho předchozích zkušeností v Hudebním divadle Karlín.⁹⁷ Premiéra proběhla v září 2012. Muzikál Aida byl uveden ve více než dvaceti zemích a byl přeložen do více než patnácti jazyků. Je zvláštní, že muzikál britských autorů Eltona Johna a

---

94Carmen. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://www.carmen-musical.com/CZ/o_muzikalu.html

95Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/2-vrazda-za-oponou/>

96Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/3-jesus-christ-superstar/>

97Aida [Divadelní program]. 2008 [cit. 7. 4. 2014].

Tima Rice doposud nebyl uveden v Anglii.⁹⁸

3.1.1.14 Lucie, větší než malé množství lásky

Zatím posledním uvedeným muzikálem v Hudebním divadle Karlín je Lucie, větší než malé množství lásky. Lucie je prvním uvedeným hit muzikálem v Hudebním divadle Karlín. Muzikál Lucie není muzikálem o skupině Lucie, pouze jde o muzikál s písněmi skupiny Lucie, které jsou zařazeny do jiného příběhu. Režie toho představení se ujal Petr Novotný, jenž s karlínským divadlem spolupracoval již v minulosti. Muzikál pracuje s novými technologiemi, hlavně s filmovými dotáčkami, kterými je proložen celý muzikál. Premiéra proběhla 31. října 2013.⁹⁹

3.1.1.15 The Addams family

V současné době připravuje Hudební divadlo Karlín premiéru muzikálu The Addams family autorů Andrew Lippa, Marshalla Brickmana a Ricka Elice. Překlad vytvořil opět Adam Novák a režii vytvoří Antonín Procházka.¹⁰⁰

3.2 Divadlo Kalich

Divadlo Kalich je momentálně jednou z nejvýraznějších a nejnavštěvovanějších divadelních scén v Praze. Provoz divadla byl zahájen 1. listopadu roku 1999. Prvním dílem, které zde bylo uváděno, je muzikál Hamlet. Zchátralé prostory bývalého skladiště byly zrekonstruovány a divadlo Kalich může nabídnout moderní divadelní sál s technickým vybavením na evropské úrovni. Divadlo momentálně nehraje pouze muzikály, ale snaží se nabídnout široké spektrum kulturních aktivit.¹⁰¹

Divadlo Kalich je téměř od svého počátku divadlem repertoárovým, což znamená, že jednotlivá díla se od své premiéry střídají s ostatními hrami v různě dlouhých intervalech. Tímto způsobem je umožněno, aby se muzikál v divadle hrál několik let.

98Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/22-aida/>

99Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/28-lucie-vetsi-nez-male-mnozstvi-lasky/>

100Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/33-the-addams-family/>

101Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/divadlo/o-divadle/>

3.2.1 Muzikály v Divadle Kalich

3.2.1.1 Hamlet

Divadlo Kalich zahájilo svůj provoz 1. listopadu 1999 premiérou muzikálu Janka Ledeckého Hamlet. Uvedla jej společnost Hamlet Production, založená právě kvůli vzniku muzikálu Hamlet. Kolem Janka Ledeckého se shromáždil nový tvůrčí tým v čele s režisérem Zdeňkem Troškou, který převedl na jeviště výtvar Janka Ledeckého.¹⁰²

Hamlet měl velký divácký ohlas, a tak byl muzikál uveden v novém nastudování na Slovensku, kde proběhlo sto padesát repríz. Dění proběhla v únoru 2002, muzikál dosáhl počtu sedmi set repríz. V roce 2005 byla v Divadle Kalich uvedena přepracovaná verze pro Lamb's Theater na newyorské Broadway. Představení se hrálo v angličtině s několika americkými herci. Režie se ujal Robert Johanson.¹⁰³ Tato obnovená „americká verze“ měla českou premiéru v Divadle Kalich v roce 2008 a setrvala v repertoáru několik let.

3.2.1.2 Krysař

Inscenací, která v březnu 2002 vystřídala Hamleta, byl Krysař od tvůrčího týmu manželů Landových. V Divadle Kalich byla uvedena upravená verze muzikálu oproti původní v Divadle Ta Fantastika. Ke spolupráci byl přizván holandský choreograf Dirk Smits a byly dopřány role Stínů a inscenace prošla komplexní proměnou.¹⁰⁴

Bylo plánováno pouze sto představení, ale kvůli velkému diváckému zájmu se muzikál hrál s několika přestávkami až do roku 2012. Momentálně není v repertoáru Divadla Kalich, ale pokud bude divácký zájem o představení, tak se zřejmě v budoucnu vrátí. Do této chvíle bylo odehráno více než 1000 repríz tohoto kultovního díla, počítáme-li i uvádění v Divadle Ta Fantastika.¹⁰⁵

3.2.1.3 Galileo

Janek Ledecký, povzbuzen velkým úspěchem Hamleta, napsal další muzikál inspirovaný životem slavného italského astronoma Galilea Galilei. Muzikál Galileo měl

---

102 PANENKA, Jaroslav a IJJA KUČERA. *Muzikál Hamlet a jeho hvězdy*. Praha: Media Bohemica, 2001, s. 8-14. ISBN 80-902525-6-7.

103 IDNES.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/hamlet-je-poucenim-pro-producenty-muzikalu-fez-/divadlo.aspx?c=A050825_213153_zpr_kultura_off

104 *Krysař* [Divadelní program]. 2008 [cit. 7. 4. 2014].

105 Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/14-krysar/>

premiéru 15. února 2003.¹⁰⁶ Režie se ujal Šimon Caban. Na místo choreografa byl vypsán konkurz, což bylo do této doby u nás naprosto nezvyklé, protože členové tvůrčího týmu byli především vybíráni na základě oslovení autory. Konkurz vyhrála choreografka Qaša, pro kterou to byla první velká umělecká příležitost.¹⁰⁷

Muzikál měl celkem čtyři sta repríz, než byl koncem roku 2004 stažen z repertoáru, aby uvolnil místo nově vznikajícímu dílu Daniela Landy.¹⁰⁸

3.2.1.4 Tajemství

Novým dílem v repertoáru Divadla Kalich byl muzikál Tajemství, který přivedl zpět do divadla Daniela Landu s manželkou Mirjam, která se ujala režie, jak je tomu už od počátku Landovy muzikálové tvorby zvykem. Premiéra byla naplánována na 31. března 2005.¹⁰⁹ Tajemství bylo uváděno s živým orchestrem, bylo vytvořeno speciální orchestřiště. Kritika představení chválila, bylo vydáno CD s písněmi z muzikálu a DVD se záznamem z představení. Představení bylo v repertoáru 2012.¹¹⁰

3.2.1.5 Jack Rozparovač

Dalším muzikálem uvedeným v Divadle Kalich byl Jack Rozparovač. Měl premiéru 27. února 2007 a přivedl do tvůrčího týmu Divadla Kalich skladatele Vaša Patejdlu. Jeho první muzikálový počín ovšem nesklidil úspěch u kritiky. Režie muzikálu se ujal Pavel Novotný, texty vytvořil Eduard Krečmar a s námětem přišel Ivan Hejna. Choreografie byla vytvořena známým tanečníkem a choreografem Pavlem Strouhalem, pro něhož to byla první spolupráce s divadlem. Nepříznivé recenze svědčí o tom, že se Divadlu Kalich tento muzikál moc nepovedl a vzniklo pouze průměrné a nevýrazné dílo.¹¹¹

3.2.1.6 Touha

Na Jacka Rozparovače navázala Touha manželů Landových, která měla premiéru 15. září 2008. Muzikál Touha vznikl přepracováním filmu Kvaska, filmového debutu Mirjam Landa. Příběh z muzikálového prostředí prošel řadou výrazných změn, než se dostal na

106Janek Ledecký. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://ledecky.cz/st11-bio>

107KUČERA, Ilja a Jaroslav PANENKA. *Život s Galileem: deník muzikálu Janka Ledeckého*. Vyd. 1. Praha: Formát, 2003, s.53. ISBN 80-86718-15-8.

108Janek Ledecký. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://ledecky.cz/st11-bio>

109Muzikál.com. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.xn--muzikl-tta.com/muzikaly/Tajemstvi.php>

110Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/21-tajemstvi/>

111IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/jack-rozparovac-je-muzikal-bez-tvare-dvm-/divadlo.aspx?c=A070228_190225_divadlo_kot

divadelní jeviště, je zde mnohem více písní a velký prostor dostal tanec, proto byl osloven choreograf Pavel Strouhal, pro něhož to byla druhá spolupráce s Divadlem Kalich.¹¹²

Kritika označila Touhu za nadprůměrné dílo ve srovnání s tím, co bylo tehdy v Praze k vidění. Zároveň ale Jan Kábrt na idnes.cz tvrdí, že předchozí díla manželů Landových, tedy Krysař a Tajemství, jsou o poznání lepší a propracovanější.¹¹³

Po prvním uvádění měla Touha derniéru téměř po 350 reprízách. Pro velký divácký zájem proběhla obnovená premiéra. Stejně jako v původní verzi je zde obsazení vytvořeno z mladých talentovaných lidí, kteří většinou nejsou mediálně známí.¹¹⁴

3.2.1.7 Bílý Dalmatin

V dubnu 2009 měl premiéru rodinný muzikál Bílý Dalmatin v režii Mirjam Landa. Tento muzikál byl doslova označen za vhodný pro děti. Hudbu napsal Petr Günter, námět a texty vytvořila Simona Votyová. Mirjam Landa vytvořila moderní muzikálové představení. Velký důraz kladla především na taneční složku, proto bylo požádáno několik choreografů se zkušenostmi z různých stylů, protože každá píseň je vytvořena v jiném žánru.¹¹⁵

3.2.1.8 Johanka z Arku

Uvedením muzikálu Johanka z Arku se do divadla Kalich dostává tvorba tvůrčího dua Gabriely Osvaldové a Ondřeje Soukupa. Premiéra proběhla 14. září 2009. Oproti verzi z Divadla Ta Fantastika proběhlo při tomto uvedení několik změn. Inscenace byla upravena pro jiné divadlo, změnilo se obsazení, byly vytvořeny nové kostýmy a nová scéna. Představení také zcela nově doprovázela živá kapela.¹¹⁶ To není poprvé, už kvůli muzikálu Tajemství byl zřízen speciální prostor pro hudebníky, aby se představení mohlo hrát s živou hudbou.

Režijní koncepci vytvořil Jozef Bednárík a režie obnoveného nastudování se ujal asistent pana Bednáríka Ľubomír Fritz. Také byl poprvé v divadle Kalich do tvůrčího týmu přizván Roman Šolc, velmi využívaný kostýmní výtvarník, který vytvořil kostýmy k mnoha

---

112Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/1-touha/>

113IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/divadelni-touha-filmovou-kvasku-neprebila-fjb-/divadlo.aspx?c=A080916_180523_divadlo_kot

114Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/1-touha/>

115Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/4-bily-dalmatin/>

116Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/13-johanka-z-arku/>

inscenacím.¹¹⁷

3.2.1.9 Robin Hood

Uvedení muzikálu Robin Hood předcházela velká talentová televizní reality show Cesta ke slávě, jejíž vítězové získali hlavní role Robina a Mariany. Tímto krokem mohli diváci spolu s tvůrci a producentem rozhodnout o obsazení nově připravovaného muzikálu. Přípravy nového muzikálu se ujal zkušený autorský tým Ondřeje Soukupa a Gabriely Osvaldové. Ke spolupráci byl také osloven mezinárodně uznávaný choreograf a režisér Ján Ďurovčík. Oficiální premiéry se uskutečnily 1. a 2. září 2010.¹¹⁸ Robinem Hoodem začala dlouhodobá spolupráce Divadla Kalich s režisérem Jánem Ďurovčíkem.

3.2.1.10 Osmý světadíl

Téměř rok po uvedení muzikálu Robin Hood, 8. září 2011, měl v Divadle Kalich premiéru hit-muzikál Osmý světadíl. Tento typ představení byl v divadle něčím úplně novým. Do děje jsou zasazeny písně skupiny Elán a tvůrcům se podařilo je propojit se silným a smysluplným příběhem. Režie a choreografie se ujal opět Ján Ďurovčík a navázal tak na spolupráci s Divadlem Kalich na projektu Robin Hood.¹¹⁹

Recenzenti tento nový muzikál přijali velmi dobře. Hit-muzikály jsou dnes ve velké oblibě, ale mají své odlišnosti. Hlavním rozdílem je nutné propojení hudebních čísel činohrou. V tomto případě činohra je pouze průměrná, protože v emocionálně vypjatých situacích se herci neubrání přehrávání. Hudební složka byla zvládnutá mnohem lépe a herecké obsazení zde opravdu vyniká.¹²⁰

3.2.1.11 Pomáda

Divadlo Kalich uvádělo především původní české muzikály. Výjimkou v této divadelní koncepci bylo uvedení zahraničního muzikálu Pomáda od Jima Jacobse a Warrena Caseyho. Libreto přeložil Adam Novák a české písňové texty vytvořil Eduard Krečmar. Pod režii a choreografií je podepsán opět Ján Ďurovčík, jenž vytvořil režii a choreografii již k prvnímu uvedení Pomády v Praze v roce 2000. Premiéra muzikálu byla naplánována na 6. září 2012 v rámci celosvětových oslav čtyřicátého výročí uvedení tohoto muzikálu na

---

117 *Johanka z Arku* [Divadelní program]. 2009 [cit. 7. 4. 2014].

118 Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/26-robin-hood/>

119 Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/39-osmy-svetadil/>

120 Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/divadlo-kalich-naslo-svuj-osmy-svetadil-muzikal-recenze/>

Broadwayi.¹²¹

Původně bylo ohlášeno pouze sto repríz, ale vzhledem k velkému diváckému zájmu producenti Divadla Kalich prodloužili licenci do června roku 2014, kdy bude mít představení definitivní derniéru. V roce 2012 získal Jan Kříž Thálii za mimořádný výkon v roli Dannyho Zuka.¹²²

3.2.1.12 Mauglí

Posledním původním českým muzikálem, který byl doposud uveden v v tomto divadle je Mauglí autorů Gabriely Osvaldové a Ondřeje Soukupa. Režie se netradičně ujalo duo SKUTR. Mauglí je také netradiční tím, že hudební stránka je velmi pestrá a záměrně při písničkách jednotlivých zvířat připomíná různé styly a žánry a je těžké najít mezi písničkami potencionální hit. Propojení všech tvůrčích složek se zde povedlo opravdu dobře a vznikl další originální muzikál vhodný pro celou rodinu. Recenze jej chválí, což je ale u inscenací Divadla Kalich téměř zvykem.¹²³

3.2.1.13 Rent

15. března 2014 měl v Kalichu premiéru slavný zahraniční muzikál Rent, jehož autorem je Jonathan Larson. Muzikál byl nastudován již v létě 2013 v Divadle Na Prádle, kde představení mělo několik repríz a vše probíhalo jako workshop pro účinkující. Režie se ujal Steve Josephson a choreografie vytvořil Tod A. Kubo. Muzikál Rent je volně vypráví příběh Pucciniho Bohémy. Děj je přenesen do současnosti do umělecké čtvrti v New Yorku. Představení se hraje s živou kapelou, v březnu se hrálo v angličtině s českými titulky. V dubnu 2014 bude mít premiéru také česká verze. Muzikál Rent uvedla v Divadle Kalich Mirjam Landa, která se na představení podílí jako spoluproducent.¹²⁴

3.2.1.14 Horečka sobotní noci

Momentálně v divadle probíhají konkurzy na muzikál Horečka sobotní noci s hudbou Bee Gees. Režisérem a choreografem představení bude opět Ján Ďurovčík. Představení se bude hrát v překladu Adama Nováka.¹²⁵

---

121 *Pomáda* [Divadelní program]. 2012 [cit. 7. 4. 2014].

122 Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/48-pomada/>

123 Divadelní noviny. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/maugli-jsme-jedne-krve-kalich-recenze>

124 Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/61-rent/>

125 Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/62->

3.3 Divadlo Broadway

Divadlo Broadway stojí v prostorách bývalého kina Cinema Broadway, později přejmenovaného na kino Sevastopol. V roce 1998 bylo kino uzavřeno a chátralo. V roce 1999 si prostor pronajala společnost Divadlo Broadway, a.s., kino rekonstruovala a vzniklo třípodlažní Divadlo Broadway, které bylo uvedeno do provozu v prosinci roku 2001. Divadlo je rozděleno na tři podzemní podlaží. V prvním podzemním podlaží se nachází balkón, ve druhém je sál s 594 sedadly a ve třetím podzemním podlaží jsou technické prvky náležející divadelní technice.¹²⁶ Producenty, kteří se podíleli v Divadle Broadway na uvedení muzikálů, jsou Oldřich Lichtenberg, Ján Kováčik a Michal David.

3.3.1 Muzikály v Divadle Broadway

3.3.1.1 Kleopatra

Divadlo Broadway zahájilo provoz muzikálem Michala Davida Kleopatra. Kleopatra je prvním muzikálem Michala Davida. Libreto a texty vytvořili Zdeněk Borovec, Lucie Stropnická a Lou Fanánek Hagen. Pan Zdeněk Borovec zemřel během příprav muzikálu, tak dílo bylo dokončeno jeho dcerou Lucií Stropnickou a Lou Fanánkem Hagenem. Režie muzikálu Kleopatra se ujal Filip Renč. Premiéra muzikálu se uskutečnila 22. února 2002.¹²⁷

3.3.1.2 Rebelové

Ke Kleopatre byl uveden 26. září 2003 muzikál Rebelové, který vznikl převedením filmu do divadelní podoby. Režii vytvořili Filip Renč se Zdeňkem Zelenkou. Michal David dopsal do muzikálu tři nové písně a vytvořil aranže k těm stávajícím. Texty je opatřil Zdeněk Zelenka, který tvrdil, že z původního filmu zbyla jen dějová kostra a v divadle vzniklo úplně nové dílo.¹²⁸ Na muzikálovém zpracování se podíleli prakticky stejní lidé, kteří vytvořili film. Pouze byl ke spolupráci přizván jiný choreograf a herci byli vybráni na základě konkurzů.¹²⁹

---

horecka-sobotni-noci/

¹²⁶Divadlo Broadway. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlo-broadway.cz/historie>

¹²⁷Kleopatra [Divadelní program]. 2002 [cit. 7. 4. 2014].

¹²⁸IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/muzikal-rebelove-vystrida-kleopatra-dsw-/divadlo.aspx?c=A030814_140734_divadlo_dpi

¹²⁹IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/filmovi-rebelove-miri-do-divadla-doc-/divadlo.aspx?c=A021128_164718_divadlo_ef

3.3.1.3 Tři mušketýři

Dalším uvedeným muzikálem Michala Davida v Divadle Broadway jsou Tři mušketýři. Na libretu a scénáři se podíleli Lou Fanánek Hagen a Libor Vaculík, který se také ujal režie a choreografie. V muzikálu je použita píseň Bryana Adamse All for love. Tři mušketýři vznikají až po smrti pana Borovce, tak se Lou Fanánek Hagen dostává do úzké spolupráce s Michalem Davidem a tvoří texty téměř ke všem jeho muzikálům.¹³⁰

Muzikál vznikl volným zpracováním stejnojmenného románu Alexandra Dumase. Premiéra proběhla 18. listopadu 2004. Tvůrci vybrali jiný typ příběhu, kdy celý děj nestojí na jedné představitelce, ale v příběhu je několik dominantních postav, které mají stejný prostor.¹³¹

3.3.1.4 Angelika

Dalším muzikálem v Divadle Broadway byla Angelika, jenž vznikla na motivy stejnojmenného historického románu Anne Golon. Libreto a texty písní vytvořil Lou Fanánek Hagen, hudbu k Angelice napsal Michal David. Do muzikálu byla použita ústřední píseň z filmů o Angelice, stejně jako v případě Třech mušketýřů. Režie se ujal Jozef Bednárík, režisér legendárního Draculy. Premiéra proběhla 6. března 2007.¹³² V roce 2010 byla obnovena premiéra Angeliky, ale odehrálo se pouze několik repríz muzikálu, protože došlo k velkému zvýšení autorského poplatku ze strany Anne Golon a produkce byla nucena uvádění muzikál předčasně ukončit.¹³³

3.3.1.5 Adéla ještě nevečeřela

Muzikál Adéla ještě nevečeřela přivádí do Divadla Broadway hudebního skladatele Ondřeje Brouska a režiséra Radka Balaše. V tomto případě autoři přepracovali film Oldřicha Lipského a Jiřího Brdečky na divadelní jeviště. Byly dopsány písně, ale filmový scénář zůstal téměř nepozměněný. Autoři ale otrocky nekopírují film, hlavní dějová linka zůstává, ale je velmi přesvědčivě zakomponována do muzikálového díla. Slavnostní premiéra byla naplánována na 24. října 2008. Adéla ještě nevečeřela je muzikál, který se velmi lišil od doposud uvedených muzikálů v Divadle Broadway a dokonce i od muzikálů, které byly k

---

¹³⁰Tři mušketýři [Divadelní program]. 2004 [cit. 7. 4. 2014].

¹³¹IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/musketyri-sermuji-v-muzikalu-dkc-/show_aktual.aspx?c=2004M268O07G

¹³²Angelika [Divadelní program]. 2007 [cit. 7. 4. 2014].

¹³³Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/kamila-nyvltova-se-premierove-predstavila-jako-muzikalova-angelika-video/>

vidění na celé pražské muzikálové scéně.¹³⁴

3.3.1.6 Mona Lisa

Prvním autorským počinem Bohouše Josefa je muzikál *Mona Lisa*, která měla premiéru 4. března 2009. Ke spolupráci na hudební složce si přizval Michala Davida. Libreto vytvořili Lou Fanánek Hagen s Liborem Vaculíkem, jenž je také režisérem představení a autorem scénáře. Muzikál *Mona Lisa* vnikl volně na motivy knihy Dietra Sinna *Mona Lisa „La Gioconda“*. Autoři se pokusili vytvořit fiktivní příběh dámy z obrazu zasazený do historických reálií.¹³⁵

3.3.1.7 Je třeba zabít Davida

28. dubna 2010 měl premiéru muzikál *Je třeba zabít Davida*, který se uváděl pod označením crazy muzikál. Mělo jít o jakousi grotesku, jejíž součástí byly obvyklé muzikálové prvky a mnoho animovaných dotáček. Muzikál je složen z nově upravených písní z repertoáru Michala Davida. Aranží se ujal Daniel Barták, syn skladatele Zdeňka Bartáka, spoluautora mnoha Davidových písní. Režie se ujal Radek Balaš. *Je třeba zabít Davida* měl být mediální reakcí na konkurenční projekt *Děti ráje*.¹³⁶

3.3.1.8 Ať žije rokenrol!

Dílo s názvem *Ať žije rokenrol!* je prvním muzikálovým počinem Petra Jandy. Libreto vytvořil Karel Šíp a režie se ujal renomovaný televizní režisér Viktor Polesný. Pro všechny autory je příprava muzikálu *Ať žije rokenrol!* první spoluprací s Divadle Broadway. Muzikál doprovázela živá kapela Blue Star. Jedná se o první použití živé hudby při představení, protože Divadlo Broadway z důvodu malého prostoru nemá orchestřiště. Představení mělo premiéru 20. října 2010.¹³⁷

3.3.1.9 Kat Mydlář

Představení *Ať žije rokenrol!* nahradil 24. února 2011 další muzikál Michala Davida *Kat Mydlář*. Tvůrci se inspirovali romány Josefa Svátka a vytvořili fiktivní příběh, který

134IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/adela-je-ve-strehu-a-vycniva-nad-bezne-muzikaly-fqq-/divadlo.aspx?c=A081026_184538_divadlo_kot

135*Mona Lisa* [Divadelní program]. 2009 [cit. 7. 4. 2014].

136Novinky.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/kultura/195762-v-dubnu-startuje-muzikal-je-treba-zabit-davida.html>

137Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/zpravy/praha/at-zije-rokenrol-ukazky/>

vychází z historických událostí. Texty napsal tradičně Lou Fanánek Hagen, scénář, choreografie a režii vytvořil Libor Vaculík. Muzikál využívá nejmodernějších jevištních technologií, byly zakoupeny LED panely, kam jsou promítány kulisy. Další zvláštností tohoto díla je, že je psáno celé ve verších, včetně mluvených dialogů. To není u děl Michala Davida zvykem.¹³⁸

3.3.1.10 Vánoční zázrak aneb sliby se maj plnit o Vánocích

Divadlo Broadway se snažilo napodobit úspěšné zahraniční produkce, jenž mají muzikály uváděné pouze o Vánocích, proto byl 30. listopadu 2011 uveden muzikál Vánoční zázrak aneb sliby se maj plnit o Vánocích s hity Janka Ledeckého. Na libretu spolu s Jankem Ledeckým spolupracoval Jan Potměšil. Režie se v tomto případě chopil Radek Balaš, pro něhož bylo toto představení třetí spoluprací s Divadlem Broadway. Vánočním zázrakem začíná spolupráce Janka Ledeckého s Divadlem Broadway.¹³⁹

3.3.1.11 Hamlet

Janek Ledecký na tuto spoluprací navázal vzápětí. 22. března 2012 uvedl v Divadle Broadway muzikál Hamlet – the rock opera, který vznikl v roce 2004 přepracováním původní verze muzikálu Hamlet z divadla Kalich. V Divadle Broadway byla poprvé uvedena tato nová verze v českém jazyce. Režie se ujal Robert Johanson, což se stalo první spoluprací Divadla Broadway se zahraničním režisérem. Nové uvedení muzikálu Hamlet se stalo významnou událostí divadelní sezóny.¹⁴⁰

3.3.1.12 Klíč králů

Muzikál Klíč králů přivedl do Divadla Broadway Daniela a Mirjam Landu. Autorem muzikálu je Daniel Landa, který jej označil jako rockovou operu. Vytvořil libreto, hudbu, aranže, texty písní, a sound design, také se podílel na hudební produkci. Mirjam Landa se ujala režie a dílo také spolu se společností Cleopatra Musical, zastoupenou Oldřichem Lichtenbergem, produkovala. Choreografie vytvořil Steve Josephson. Premiéra byla naplánována na 10. října 2012. Dílo bylo nakonec rozděleno na dvě části, první s podtitulem „Kámen bohů“ a pokračování, které mělo vzniknout, s podtitulem „Gryf“.¹⁴¹

¹³⁸Kat Mydlář [Divadelní program]. 2011 [cit. 7. 4. 2014].

¹³⁹Vánoční zázrak. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.vanocnizazrak-muzikal.cz/novinky/>

¹⁴⁰Hamlet - the rock opera. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hamlettherockopera.com/2-historie>

¹⁴¹Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/klic->

3.3.1.13 Andílci za školou

Dalším uvedeným muzikálem v Divadle Broadway jsou Andílci za školou, který byl označen jako první český teenagerský muzikál. S námětem přišli Michal Mertl, manažer dívčí skupiny 5Angels, a Michal David, který později k němu napsal hudbu. Texty vytvořil Lou Fanánek Hagen a režie se ujal Filip Renč. Premiéra proběhla 22. října 2012. Hlavní role v muzikálu byly vytvořeny pro skupinu 5Angels s níž Michal David dlouhodobě spolupracuje. Zde poprvé proběhly v Divadle Broadway dvě premiéry během jednoho měsíce, což působí zvláště u divadla, které uvádí nová představení nejméně v půlročních intervalech.¹⁴²

3.3.1.14 Casanova

23. května 2012 byl uveden muzikál Casanova. Autorem hudby je Zdeněk Barták a libreto a texty písní napsal Petr Markov. Hudební aranže vytvořil Daniel Barták. Muzikál režíroval Filip Renč, pro něhož je to již čtvrtá spolupráce s Divadlem Broadway. Muzikál Casanova vznikl pro letní divadelní scénu na nádvoří zámku Hluboká nad Vltavou. V Divadle Broadway bylo uvedeno nové nastudování a byla dopsána jedna nová píseň.¹⁴³

3.3.1.15 Mata Hari

Zatím posledním uvedeným muzikálem v Divadle Broadway je Mata Hari z pera Michala Davida, který měl premiéru 26. září 2013. Texty písní vytvořil již tradičně Lou Fanánek Hagen, který spolupracoval s Michalem Davidem doposud na všech jeho muzikálech. Režie se ujal Radek Balaš, také autor libreta a choreografické koncepce hudebních čísel. Michal David měl v plánu muzikál inspirovaný životem slavné tanečnice a špiónky Mata Hari napsat již před šesti lety, ale vždy dostal přednost jiný projekt.¹⁴⁴

3.3.1.16 Adam a Eva

V divadle se v současné době připravuje muzikál Adam a Eva. Autorem hudby je Bohouš Josef, libreto napsala Halina Pawlowská a texty písní vytvořil Boris Pralovzský. Režie se ujal Zdeněk Zelenka a je to jeho první spolupráce s Divadlem Broadway. Premiéra je naplánována na 17. dubna 2014.¹⁴⁵

---

kralu-vysneny-projekt-daniela-landy-skoncil-jako-polotovar/

142Andílci za školou. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.andilcizaskolou-muzikal.cz/tiskovezpravy.htm>

143Casanova. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://casanova.divadlo-broadway.cz/>

144Mata Hari [Divadelní program]. 2013 [cit. 7. 4. 2014].

145I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-broadway/adam-a-eva>

3.4 Divadlo Hybernia

Divadlo Hybernia bylo po náročné rekonstrukci otevřeno v roce 2006. Mimo pravidelná představení začaly v Divadle Hybernia hostovat soubory z jiných měst a začaly se zde konat koncerty popové i artificiální hudby. Divadlo Hybernia také poskytuje pronájem prostor, proto se zde pravidelně konají různé firemní akce, kongresy nebo prezentace. V letních měsících se v divadle konají komorní koncerty a přestavení černého divadla pro zahraniční návštěvníky. Začátkem roku 2012 přivítalo Divadlo Hybernia svého milióntého diváka. V Divadle Hybernia se vystřídal několik divadelních produkcí.¹⁴⁶

3.4.1 Muzikály v Divadle Hybernia

3.4.1.1 Golem

Divadlo Hybernia bylo otevřeno 23. listopadu 2006 muzikálem Golem. Autorem hudby k muzikálu byl Karel Svoboda, Golem byl jeho posledním muzikálem, který vytvořil. Autorem námětu a scénáře byl Zdeněk Zelenka. Lou Fanánek Hagen se spolupodílel na scénáři a vytvořil libreto. Režisérem představení byl Filip Renč. Producentem představení byla společnost Golem Production, a.s.¹⁴⁷

3.4.1.2 Tři mušketýři

Poslední únorový den 2008 měl Divadle Hybernia premiéru muzikál Michala Davida Tři mušketýři. Představení se uvádělo od roku 2004 v Divadle Broadway. Zde proběhla obnovená premiéra, představení bylo přepracováno a upraveno pro větší prostory, které Divadlo Hybernia poskytlo. Také byla pro toto uvedení dopsána jedna píseň pro Mylady.¹⁴⁸

3.4.1.3 Švejk

Od 6. listopadu 2008 se v Divadle Hybernia uváděla hudební komedie Švejk. Autorem scénáře a režisérem představení byl Václav Postránecký. Hudbu k představení v duchu staropražských hospodských písní napsal skladatel Kája Mařík. Muzikál vznikl na motivy románů Jaroslava Haška. Až na jednu píseň, která popisuje Švejkovo dětství, se autoři drželi striktně románové předlohy. Muzikál neměl velký divácký ohlas, a tak bylo odehráno jen

---

¹⁴⁶Divadlo Hybernia. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:

<http://www.hybernia.eu/cs/component/content/article/34-divadlo-hybernia-souasnost/163-divadlo-hybernia-souasnost-ii.html>

¹⁴⁷*Golem* [Divadelní program]. 2006 [cit. 7. 4. 2014].

¹⁴⁸Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/tri-musketyri-se-bez-lesku-vratili-na-jeviste-divadla-hybernia-video-sestrih/>

několik repríz.¹⁴⁹

3.4.1.4 Dracula

Divadlo Hybernia získalo licenci na muzikál *Dracula* a 5. února 2009 uvedlo jeho obnovenou premiéru. Hudbu napsal Karel Svoboda, texty písní Zdeněk Borovec. S námětem přišel Richard Hes, který byl také autorem choreografie. Režie se opět ujal Jozef Bednárík, který režíroval již původní verzi. Producenti chtěli použít původní kostýmy a kulisy, ale vše bylo ve velmi špatném stavu, proto vznikla celá nová výprava. Pro obnovenou premiéru v roce 2003 byla napsána nová píseň a muzikál se v Divadle Hybernia uváděl v této upravené verzi.¹⁵⁰

3.4.1.5 Baron Prášil

Dalším uvedeným muzikálem v Divadle Hybernia byl *Baron Prášil*. Autory muzikálu jsou skladatel Zdeněk Barták a textař Petr Markov. Autoři dostali nabídku, aby vytvořili muzikál pro Divadlo Hybernia na náměty stejnojmenné knihy Gottfrieda Augusta Bürgera. Režie se ujal Filip Renč, jenž s Divadlem Hybernia spolupracoval od začátku. Tvůrci vytvořili muzikál pro celou rodinu plný triků a kouzel. Premiéra proběhla 25. února 2010.¹⁵¹

3.4.1.6 Hello Dolly!

V Divadle Hybernia se hrála některá představení i o divadelních prázdninách. Příkladem je muzikál *Hello Dolly!*, jenž měl premiéru 6. července 2010. Téma zpracoval Michael Stewart a hudbou jej opatřil Jerry Herman. Překlad k *Hello Dolly* vytvořil pan Ivo Osolsobě a texty písní přepracoval Eduard Krečmar. Režie se ujal Ondřej Sokol, pro něhož to byla první spolupráce s Divadlem Hybernia.¹⁵²

3.4.1.7 Quasimodo...kdysi se pro lásku umíralo

Na přípravě muzikálu *Quasimodo...kdysi se pro lásku umíralo* spolupracovalo několik autorů. Na přípravě hudební stránky muzikálu se podíleli Petr Kaláb, Jan Maxián a Jakub Prachař. Na libretu se podíleli Martin Kukučka, Lukáš Trpišovský a Petr Kolečko. Poslední jmenovaný je autorem písňových textů. Režie se ujalo režisérské duo SKUTR. Premiéra byla

---

149IDnes.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/ustraneckeho-muzikalovy-svejk-se-vymyka-klasice-fsq-/divadlo.aspx?c=A081105_185834_divadlo_jaz

150*Dracula* [Divadelní program]. 2009 [cit. 7. 4. 2014].

151*Baron Prášil* [Divadelní program]. 2010 [cit. 7. 4. 2014].

152Muzikál.com. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.xn--muzikl-tta.com/muzikaly/Hello-Dolly.php>

stanovena na 11. listopadu 2011. Muzikál vznikl na motivy románu Chrám Matky Boží v Paříži od Victora Huga. Quasimoda produkovala společnost Musical Production s.r.o.¹⁵³

3.4.1.8 Lucrezia Borgia

Dalším muzikálem uvedeným společností Musical Production s.r.o. byla Lucrezia Borgia. Autorem hudby k muzikálu je Petr Malásek, texty vytvořil Václav Kopta. Libor Vaculík vytvořil libreto, choreografie, světelnou koncepci a režii. Muzikál Luceria Borgia se nejprve uváděl v roce 2003 ve Státní opeře v Praze jako baletní představení. Pro uvedení v Divadle Hybernia bylo dopsáno několik písní a 10. března 2012 se uskutečnila obnovená premiéra tohoto představení.¹⁵⁴

3.4.1.9 Kapka medu pro Verunku

15. září 2012 uvedlo Divadlo Hybernia muzikál Kapka medu pro Verunku. Autorem námětu je Jan Pixa, který je také spolu s Alenou Pixovou autorem scénáře. Hudbu vytvořili František Pytloun, Petr Kutheil a Tomáš Beran. Kristýna Radějová-Pixová je autorkou písňových textů. Představení režíroval Jaroslav Hanuš. Muzikál Kapka medu pro Verunku je pohádkovým představením pro děti. Muzikál vznikl v koprodukcii Musical Production a Pixa Production.¹⁵⁵

3.4.1.10 Mary Poppins

Muzikálem Mary Poppins navázalo Divadlo Hybernia spolupráci s Městským divadlem Brno. Tímto byl v Divadle Hybernia poprvé uveden zahraniční muzikál. Hudbu a texty písní vytvořili Robert B. Sherman a Richard M. Sherman. Muzikál byl uváděn v překladu Jiřího Joska. Režii vytvořil Petr Gazdík. Představení v Divadle Hybernia pouze hostovalo, bylo tedy uváděno v původním nastudování z Brna. Premiéra proběhla 14. února 2013 a představení se uvádělo do května 2013, tedy tři měsíce.¹⁵⁶

3.4.1.11 Zorro

V rámci spolupráce těchto divadel byla v říjnu 2013 uvedena muzikálová komedie Zorro s hudbou Gipsy Kings. Texty k muzikálu napsal Stephen Clark a český překlad

---

¹⁵³Quasimodo: kdysi se pro lásku umíralo [Divadelní program]. 2011 [cit. 7. 4. 2014].

¹⁵⁴Lucrezia Borgia. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.lucreziaborgia-muzikal.cz/index.php?page=novinky&list=6>

¹⁵⁵Kapka medu pro Verunku. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://kapeska.cz/herci?action=authors>

¹⁵⁶Mary Poppins [Divadelní program]. 2013 [cit. 7. 4. 2014].

vytvořili Petr Gazdík a Jan Šotkovský. Petr Gazdík celé představení režíroval. Představení v Divadle Hybernia opět pouze hostovalo, ale v tomto případě proběhl konkurz a v obsazení byl doplněn do každé role jeden člověk, který byl vybrán na základě konkurzu.¹⁵⁷

3.4.1.12 Sněhurka a sedm závodníků

Zatím posledním uvedeným představením je muzikál Sněhurka a sedm závodníků skladatele Vaša Patejdla. Texty písní vytvořil Václav Kopta, Libor Vaculík napsal libreto, vytvořil choreografie a ujal se režie celého představení. Sněhurka a sedm závodníků volně vychází ze známé pohádky Sněhurka a sedm trpaslíků a je muzikálem především pro děti. Premiéra se uskutečnila 7. prosince 2013.¹⁵⁸

3.4.1.13 Antoinetta – královna Francie

V dubnu 2014 bude mít premiéru muzikál Antoinetta – královna Francie. Hudbu vytvořil Jiří Škorpík, libreto Jiří Hubač a texty písní Pavel Vrba. Režie se ujal Radek Balaš.¹⁵⁹

4 Další muzikálové scény v Praze

4.1 GoJa Music Hall

Dalším muzikálovým divadlem v Praze je GoJa Music Hall. Dříve se v tomto prostoru na pražském Výstavišti uváděl muzikál Hair. Producentem divadelních představení je František Janeček. Prvním představením uvedeným v této produkci byl slavný muzikál Les Misérables (Bídníci). Premiéru měl 16. září 2003. Režie se stejně jako v případě prvního uvedení ujal Petr Novotný. Další obnovená premiéra tohoto muzikálu proběhla 1. března 2012. Dne 8. prosince 2004 měl v tomto divadle premiéru muzikál Miss Saigon stejných autorů, jenž vytvořili Bídníky. Muzikál se uváděl v překladu Eduarda Krečmara. Režie se opět ujal Petr Novotný, pro něhož je toto základem delší spolupráce s GoJa Music Hall. V roce 2009 byl uveden hit-muzikál Děti ráje s písněmi Michala Davida. Libreto vytvořil Sagvan Toří a režie se opět ujal Petr Novotný. Premiéra proběhla 14. listopadu 2009. Slávek Boura a Jarek Šimek vytvořili multimediální muzikál Naháči, jenž měl premiéru 4. října 2011 v režii

---

157Zorro [Divadelní program]. 2013 [cit. 7. 4. 2014].

158I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-hybernia/snehurka-a-sedm-zavodniku>

159I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-hybernia/antoinetta-kralovna-francie>

Tomáše Váňi. Představení propadlo, bylo uvedeno jen několik repríz a koncem října 2011 proběhla derniéra. Na září 2014 je naplánována premiéra muzikálu Andrewa Lloyda Webbera Fantom opery. Libreto vytvořil Richard Stilgoe. Muzikál se v divadle GoJa Music Hall bude uvádět v překladu Jaroslava Macheka. Režie byla opět svěřena Petr Novotnému, asi nejznámějšímu muzikálovému režisérovi v Čechách.¹⁶⁰

4.2 Divadlo Ta Fantastika

Divadlo Ta Fantastika začalo uvádět muzikály v roce 1996, kdy měl premiéru Krysař Daniela Landy. Pak měla premiéru Johanka z Arku tvůrčího dua Gabriely Osvaldové a Ondřeje Soukupa. Dalším uvedeným muzikálem byl Excalibur. Hudbu vytvořil Michal Pavlíček, libreto vytvořili Karel Steigerwald a René von Ludowitz, autorem textů písní je Vlastimil Třešňa. Premiéra proběhla 3. listopadu 2003, představení režíroval Vladimír Morávek. Po Excaliburu proběhla premiéra crazy muzikálu Láska je láska s písněmi Ondřeje Soukupa a Gabriely Osvaldové. Autorem libreta je Antonín Procházka, který představení také režíroval. Premiéra byla naplánována na 28. února 2005. V říjnu stejného roku měl premiéru muzikál Elixír života od stejných autorů, jenž napsali muzikál Láska je láska. Režie se ujal Jozef Bednárík, libreto vytvořil Jefim Fištejn. O rok později, 18. 2. 2006, měl premiéru muzikál na námět románu Oscara Wildea Obraz Doriana Graye. Hudbu k muzikálu napsal Michal Pavlíček, texty písní Jan Sahara Hedl. Autory libreta jsou Marie Reslová a Jiří Pokorný, jenž je také autorem režijního zpracování. Dalším muzikálem Michala Pavlíčka je Dáma s kaméliemi. Premiéru měl 22. listopadu 2007. Libreto vytvořili Karel Steigerwald a Viktorie Čermáková, režisérka představení. Poslední muzikálovou inscenací, kterou Divadlo Ta Fantastika uvedlo, je muzikál Václava Noida Bárty Němcová! Libreto, texty písní, scénu a režii představení vytvořil Jiří Pokorný. Představení mělo premiéru 12. května 2008. V současné době se toto divadlo orientuje pouze na představení černého divadla.¹⁶¹

4.3 Divadlo Milenium

Divadlo Milenium muselo být po ničivé povodni v roce 2002 kompletně zrekonstruováno. Na podzim roku 2004 byl uveden muzikál Cats od Andrewa Lloyda Webbera. Děj a většina písňových textů pocházela se sbírky básní Thomase Stearnse Eliota. Český překlad vytvořil Michael Prostějovský. Tato česká verze se v Divadle Milenium

---

160l-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/goja-music-hall/hry-archiv#repertoar>

161l-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-ta-fantastika>

uváděla pouze rok, protože muzikál nedosáhl velké divácké návštěvnosti kvůli špatné marketingové strategii a neshodám v produkčním týmu.¹⁶² Dalším uvedeným představením byl muzikál *Kladivo na čarodějnice*. Autorem hudby by Pavel Holý a Milan Levý, libreto vytvořil Marek Kožušník a texty písní Jan Krůta. Premiéra proběhla 30. září 2009. Režisérem představení a choreografem se stal Ladislav Beran. Představení nemělo divácký úspěch a nastaly zde problémy s financemi, proto bylo předčasně ukončeno.¹⁶³ V této době je divadlo přejmenováno na RockOpera Praha a uvádí rockové opery napsané přímo pro potřeby tohoto divadla.

162Cats. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Cats>

163I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-milenium/kladivo-na-carodejnice>

Závěr

Muzikál v Praze prožívá velký rozvoj po roce 1990. Vše začíná představením *Les Misérables*, které uvedl Adam Novák v divadle Na Vinohradech. Tím bylo poukázáno, že sehnat zahraniční díla není nemožné. Na úspěch Adama Nováka navázaly další produkce a podařilo se jim uvést další slavná světová díla, jako *Jesus Christ Superstar*, *Evita*, *Hair* nebo *Cats*. Vzniklo několik původních českých muzikálů, z nichž asi nejslavnější je muzikál *Dracula*. Mnoho českých autorů se pokusilo navázat na úspěch *Draculy* více či méně zdařilými díly.

Největším problémem při vzniku muzikálů bylo sehnat adekvátní prostory, kde by se mohl muzikál uvádět. Zpočátku byly využívány prostory, které s divadlem neměly prakticky nic společného, protože Hudební divadlo Karlín mělo stálý soubor a pronájem divadla by znamenal jeho rozpuštění. Jiné odpovídající prostory se v Praze nenacházely, proto se produkce musely uchýlovat k pronájmům výstavních pavilónů na pražském Výstavišti a k pronájmu Kongresového centra Praha. Také byl pokus o rekonstrukci domu U Hybernů na muzikálové divadlo, ale práce byly zastaveny. Dům U Hybernů byl zrekonstruován na Divadlo Hybernia až v roce 2006.

Kolem roku 2000 vznikají divadla, která uvádí buď pouze muzikály, nebo jsou podstatnou součástí jejich repertoáru. Každé divadlo má svůj okruh autorů, jejichž díla uvádí. Také se velmi často stává, že samotní autoři se stávají producenty představení a tím je zaručeno jejich uvedení. Toto funguje například v Divadle Broadway, kde je Michal David jedním z producentů, a proto divadlo uvádí především muzikály Michala Davida. Většina muzikálových divadel v Praze je soukromých, pouze Hudební divadlo Karlín dostává na svůj provoz dotace. To můžeme dokumentovat na muzikálech, které se v tomto divadle uváděly. Většina repertoáru byla složena ze zahraničních muzikálů, u kterých je nutné zakoupit licenci na uvádění. Z toho je zřejmé, že si to divadlo může dovolit. Většina soukromých divadel si toto nemůže dovolit, tudíž sahá po tuzemských autorech, protože uvedení takového muzikálu je z tohoto hlediska méně nákladné. Samozřejmě existují výjimky, GoJa Music Hall uvádí především zahraniční díla, kde je nutné získat licenci.

Moje práce je snahou o zmapování pražské muzikálové scény po roce 1990. Pokusila jsem podat ucelený obraz o muzikálech a jejich vzniku. Také jsem zmapovala nejzásadnější informace o vybraných současných muzikálových divadlech a jejich repertoáru.

Resumé

The main development of the musical in Prague began by the showing of Les Miserables in the Theatre of Vinohrady. After that many musical productions were created which tried to intimate the success this. Several famous international musicals were introduced as well as home grown musicals which were created. All productions were trying to find adequate spaces where they could present their Musical's, but within Prague this proved to be difficult. The only suitable space is the Karlin Musical Theatre, of which, as a permanent program and cannot be hired. Due to the afore mentioned issue, production is mainly facilitated in Exhibition Grounds within the Prague vicinity where changes are made to adapt them to theater standards. From around the year 2000, in Prague and to present date, there are specialised theatres established for the sole purpose of presenting musicals. These theaters have their own range of authors whose works are presented. At present also in these theaters is a growing number of international Musical's.

Seznam použité literatury a pramenů

Tištěné zdroje

- BAUER, Jan. Muzikálový triumf: Slavná éra muzikálu na českých scénách. 1. vydání. Praha: Brána ; Euromedia Group, 1999. ISBN 80-7243-047-5.
- KUČERA, Ilja. Jesus Christ Superstory. 1. vydání. Praha: Radioservis, 1998. ISBN 80-902198-00-9.
- KUČERA, Ilja. Život s Galileem: deník muzikálu Janka Ledeckého. 1. vydání. Praha: Formát, 2003. ISBN 80-86718-15-8.
- PANENKA, Jaroslav. Muzikál Hamlet a jeho hvězdy. Praha: Media Bohemica, 2001. ISBN 80-902525-6-7.
- SVOBODA, Hudba Karel, Libreto Zdeněk BOROVEC, Scénář Richard Hes a Zdeněk BOROVEC, [textová spolupráce Marie FORMÁČKOVÁ a Fotografie František ORTMANN]. *Monte Cristo: na motivy stejnojmenného románu Alexandra Dumase*. 1. vyd. Praha: Europress ve spolupráci s MontE Musical, 2001. ISBN 8090294405.
- VANĚK, Jan J. Muzikál v Čechách aneb Velký svět v malé zemi. Praha: Knihcentrum, 1998. ISBN 80-86054-67-5.
- Dracula: Muzikálový bestseller. 1. vydání. Praha: Goldstein&Goldstein, 1997. ISBN 80-86094-07-3.

Divadelní programy

- Aida* [Divadelní program]. 2008.
- Angelika* [Divadelní program]. 2007.
- Baron Prášil* [Divadelní program]. 2010.
- Carmen* [Divadelní program]. 2008.
- Dracula* [Divadelní program]. 2009.
- Golem* [Divadelní program]. 2006.
- Johanka z Arku* [Divadelní program]. 2009.
- Kat Mydlář* [Divadelní program]. 2011.
- Kleopatra* [Divadelní program]. 2002.
- Krysař* [Divadelní program]. 2008.
- Mary Poppins* [Divadelní program]. 2013.
- Mata Hari* [Divadelní program]. 2013.
- Mona Lisa* [Divadelní program]. 2009.
- Monte Cristo* [Divadelní program]. 2000.
- Noc na Karlštejně* [Divadelní program]. 2004.
- Pomáda* [Divadelní program]. 2012.
- Quasimodo: kdysi se pro lásku umíralo* [Divadelní program]. 2011.
- Tři mušketýři* [Divadelní program]. 2004.
- West Side Story* [Divadelní program]. 2003.
- Zorro* [Divadelní program]. 2013.

Internetové zdroje

- [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://andreas.webz.cz/muzikal/rusalka_fakta.html
- Andílci za školou. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.andilcizaskolou-muzikal.cz/tiskovezpravy.htm>
- Arts lexikon. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://artslexikon.cz/index.php/Muzik%C3%A1l>
- Carmen. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://www.carmen-musical.com/CZ/o_muzikalu.html
- Casanova. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://casanova.divadlo-broadway.cz/Cats>. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Cats>
- Český-jazyk.cz. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://www.cesky-jazyk.cz/slovnicek-pojmu/muzikal/>
- Daniel Hůlka. *Www.hulka.cz* [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hulka.cz/aktivity/montecristo/montecristo.html>
- Divadelní noviny. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/kdyz-se-rekne-karlin>
- Divadelní noviny. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/maugli-jsme-jedne-krve-kalich-recenze>
- Divadlo Broadway. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlo-broadway.cz/historie>
- Divadlo Hybernia. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hybernia.eu/cs/component/content/article/34-divadlo-hybernia-souasnost/163-divadlo-hybernia-souasnost-ii.html>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/divadlo/o-divadle/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/1-touha/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/13-johanka-z-arku/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/13-johanka-z-arku/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/14-krysar/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/21-tajemstvi/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/26-robin-hood/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/39-osmy-svetadil/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/4-bily-dalmatin/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.divadlokalich.cz/repertoar/48-pomada/>
- Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:

<http://www.divadlokalich.cz/repertoar/61-rent/>
Divadlo Kalich. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.divadlokalich.cz/repertoar/62-horecka-sobotni-noci/>
Hamlet - the rock opera. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hamlettherockopera.com/2-historie>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/o-divadle/historie/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/11-jekyll-a-hyde/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/12-west-side-story/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/13-zpivani-v-desti/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/14-rek-zorba/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/15-chicago/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/17-zvonokosy/> Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-07].
Dostupné z: <http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/167-povodne-2002-v-praze-a-jejich-nasledky>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/2-vrazda-za-oponou/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/22-aida/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/28-lucie-vetsi-nez-male-mnozstvi-lasky/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/3-jesus-christ-superstar/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/33-the-addams-family/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/6-producenti/>
Hudební divadlo Karlín. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://www.hdk.cz/repertoar/9-limonadovy-joe/>
I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-broadway/adam-a-eva>
I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-hybernia/antoinetta-kralovna-francie>
I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-hybernia/snehurka-a-sedm-zavodniku>
I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-milenium/kladivo-na-carodejnice>
I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-fantastika>
I-divadlo.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.i-divadlo.cz/divadlo/goja->

music-hall/hry-archiv#repertoar

IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/adela-je-vestrehu-a-vycniva-nad-bezne-muzikaly-fqq-/divadlo.aspx?c=A081026_184538_divadlo_kot

IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/divadelni-touha-filmovou-kvasku-neprebila-fjb-/divadlo.aspx?c=A080916_180523_divadlo_kot

IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/draculu-vystrida-muzikal-monte-cristo-dyq-/hudba.aspx?c=A000719121956hudba_cfa

IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/filmovi-rebelove-miri-do-divadla-doc-/divadlo.aspx?c=A021128_164718_divadlo_ef

IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/jack-rozparovac-je-muzikal-bez-tvare-dvm-/divadlo.aspx?c=A070228_190225_divadlo_kot

IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/musketyri-sermuji-v-muzikalu-dkc-/show_aktual.aspx?c=2004M268O07G

IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/muzikal-rebelove-vystrida-kleopatra-dsw-/divadlo.aspx?c=A030814_140734_divadlo_dpi

IDNES.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/pomada-sevraci-s-velkou-chuti-dke-/divadlo.aspx?c=A010212_183251_divadlo_brt

IDnes.cz: kultura. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:

http://kultura.idnes.cz/postraneckeho-muzikalovy-svejk-se-vymyka-klasice-fsq-/divadlo.aspx?c=A081105_185834_divadlo_jaz

IDNES.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/hamlet-je-poucenim-pro-producenty-muzikalu-fez-/divadlo.aspx?c=A050825_213153_zpr_kultura_off

Janek Ledecký. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://ledecky.cz/st11-bio>

Kapka medu pro Verunku. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://kapeska.cz/herci?action=authors>

Lucrezia Borgia. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.lucreziaborgia-muzikal.cz/index.php?page=novinky&list=6>

Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/divadlo-kalich-naslo-svuj-osmy-svetadil-muzikal-recenze/>

Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/kamila-nyvltova-se-premierove-predstavila-jako-muzikalova-angelika-video/>

Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/klic-kralu-vysnemy-projekt-daniela-landy-skoncil-jako-polotovar/>

Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/tri-musketyri-se-bez-lesku-vratili-na-jeviste-divadla-hybernia-video-sestrik/>

Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/rychle-zpravy/producenti-odehrají-v-praze-posledni-dve-predstaveni/>

Musical.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/zpravy/praha/at-zije-rokenrol-ukazky/>

Musicalmedia.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:

<http://www.musicalmedia.cz/katalog/rusalka-muzikal:a16.htm>

Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z:

<http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/9-krysar-v-ta-fantastice-naposledy-zabil>

Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:

<http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/2-vlasy-vlaji-v-praze>

Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z:
<http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/40-pomada-v-goja-music-hall>

Musicalnet.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://musicalnet.cz/recenze-a-clanky/781-romeo-a-julie-dvakrat-ale-pokazde-jinak>

Musicsserver.cz. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z:
<http://musicserver.cz/clanek/4631/Krysar-se-vratil/>

Muzikál.com. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.xn--muzikl-tta.com/muzikaly>Hello-Dolly.php>

Muzikál.com. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.xn--muzikl-tta.com/muzikaly/Tajemstvi.php>

Novinky.cz. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/kultura/195762-v-dubnu-startuje-muzikal-je-treba-zabit-davida.html>

Vánoční zážrak. [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.vanocnizazrak-muzikal.cz/novinky/>

